

Polenergia S.A.

**SPRAWOZDANIE FINANSOWE PRZYGOTOWANE ZGODNIE Z MIĘDZYNARODOWYMI
STANDARDAMI SPRAWOZDAWCZOŚCI FINANSOWEJ
ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2018 ROKU
WRAZ ZE SPRAWOZDANIEM NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA Z BADANIA**

Michał Michalski – Prezes Zarządu

Robert Nowak – Członek Zarządu

Iwona Sierżęga – Członek Zarządu

*Agnieszka Grzeszczak – Dyrektor Działu
Księgowości*

Warszawa, dnia 4 marca 2019 roku

Spis treści

1.	Bilans	5
2.	Rachunek zysków i strat	6
3.	Sprawozdanie z całkowitych dochodów	6
4.	Zestawienie zmian w kapitale własnym	7
5.	Sprawozdanie z przepływów pieniężnych	8
6.	Informacje ogólne	9
6.1.	Czas trwania Spółki	9
6.2.	Wskazanie okresów, za które prezentowane jest sprawozdanie finansowe	9
6.3.	Skład osobowy Zarządu oraz Rady Nadzorczej	9
7.	Założenie kontynuacji działalności gospodarczej	11
8.	Identyfikacja skonsolidowanego sprawozdania finansowego	11
9.	Zatwierdzenie sprawozdania finansowego	11
10.	Inwestycje Spółki	11
11.	Przyjęte zasady (polityka) rachunkowości	13
11.1.	Zastosowane nowe i zmienione standardy i interpretacje	13
11.2.	Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego	20
11.3.	Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie	21
11.4.	Istotne wartości oparte na szacunkach	21
11.5.	Waluta pomiaru i waluta sprawozdań finansowych	21
11.6.	Wartości niematerialne	21
11.7.	Rzeczowe aktywa trwałe	22
11.8.	Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	23
11.9.	Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych	23
11.10.	Nieruchomości inwestycyjne	24
11.11.	Inwestycje w jednostkach zależnych, współzależnych i stowarzyszonych	24
11.12.	Aktywa finansowe	25
11.13.	Utrata wartości aktywów finansowych, z wyjątkiem należności handlowych	27
11.14.	Leasing	28
11.15.	Zapasy	28
11.16.	Należności krótko- i długoterminowe	28
11.17.	Transakcje w walucie obcej	29
11.18.	Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	29
11.19.	Rozliczenia międzyokresowe	30
11.20.	Kapitał zakładowy	30
11.21.	Rezerwy	30
11.22.	Rezerwy na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne	30

11.23.	Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne	30
11.24.	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania.....	31
11.25.	Uznawanie przychodów.....	31
11.25.1.	Sprzedaż towarów i produktów.....	32
11.25.2.	Świadczenie usług	32
11.25.3.	Odsetki.....	32
11.25.4.	Dywidendy	32
11.25.5.	Przychody z tytułu wynajmu (leasingu operacyjnego).....	32
11.25.6.	Dotacje.....	32
11.26.	Podatki.....	32
11.26.1.	Podatek bieżący	32
11.26.2.	Podatek odroczoney.....	33
11.26.3.	Podatek od towarów i usług.....	34
11.27.	Zysk netto na jedną akcję.....	34
11.28.	Zobowiązania i należności warunkowe	34
12.	Segmenty operacyjne	34
13.	Zysk netto przypadający na jedną akcję	34
14.	Podział zysku.....	35
15.	Wartości niematerialne	35
16.	Rzeczowe aktywa trwałe	37
17.	Długoterminowe aktywa finansowe	39
18.	Zapasy	41
19.	Należności krótkoterminowe.....	41
20.	Rozliczenia międzyokresowe	42
21.	Krótkoterminowe aktywa finansowe	42
22.	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	43
23.	Kapitał zakładowy i kapitały rezerwowe	44
23.1.	Kapitał zakładowy (struktura)	44
23.2.	Akcjonariusze o znaczącym udziale.....	45
23.3.	Pozostałe kapitały rezerwowe	45
23.4.	Niepodzielony wynik finansowy i ograniczenia w wypłacie dywidendy	45
24.	Podatek dochodowy	45
24.1.	Obciążenia podatkowe	45
24.2.	Odroczoney podatek dochodowy	46
24.3.	Efektywna stawka podatkowa	47
25.	Rezerwy.....	48
26.	Zobowiązania długoterminowe z tytułu pożyczek	48
27.	Zobowiązania krótkoterminowe	49

28.	Rozliczenia międzyokresowe	49
29.	Zobowiązania warunkowe	49
29.1.	Udzielone gwarancje i poręczenia	49
29.2.	Sprawy sądowe	52
29.3.	Rozliczenia podatkowe	52
29.4.	Nakłady inwestycyjne	52
29.5.	Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego	52
30.	Przychody ze sprzedaży	53
31.	Koszty według rodzaju	53
32.	Pozostałe przychody operacyjne	53
33.	Pozostałe koszty operacyjne	54
34.	Przychody finansowe	54
35.	Koszty finansowe	55
36.	Przepływy środków pieniężnych	56
37.	Zadłużenie	57
38.	Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym	57
38.1.	Ryzyko stopy procentowej	58
38.2.	Ryzyko walutowe	58
38.3.	Ryzyko kredytowe	58
38.4.	Ryzyko związane z płynnością	58
39.	Instrumenty finansowe	60
39.1.	Udzielone pożyczki	60
39.2.	Aktywa finansowe	62
39.3.	Ryzyko stopy procentowej	62
40.	Zarządzanie kapitałem	63
41.	Informacje dotyczące znaczących transakcji z podmiotami powiązanymi	64
42.	Zatrudnienie	65
43.	Informacja o łącznej wartości wynagrodzeń i nagród (w pieniądzu i w naturze), wypłaconych osobom zarządzającym i nadzorującym Spółkę	66
44.	Transakcje z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki, ich małżonkami, rodzeństwem, wstępnymi, zstępnymi lub innymi bliskimi im osobami	66
45.	Informacje o wynagrodzeniu biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych	66
46.	Informacja o znaczących zdarzeniach, jakie nastąpiły po dniu bilansowym	67

1. Bilans

Na dzień 31 grudnia 2018 roku

Aktywa

	Noty	31.12.2018	31.12.2017
I. Aktywa trwałe (długoterminowe)		844 764	963 876
Rzeczowe aktywa trwałe	16	1 375	1 237
Wartości niematerialne	15	123	429
Aktywa finansowe	17	836 002	951 260
Należności długoterminowe		2 160	2 503
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	24.2	5 104	8 447
II. Aktywa obrotowe (krótkoterminowe)		247 842	215 001
Zapasy	18	10 362	10 362
Należności z tytułu dostaw i usług	19	10 865	12 823
Należności z tytułu podatku dochodowego	19	3 986	-
Pozostałe należności krótkoterminowe	19	7 922	595
Rozliczenia międzyokresowe	20	3 152	3 879
Krótkoterminowe aktywa finansowe	21	3 000	19 246
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	22	208 555	168 096
Aktywa razem		1 092 606	1 178 877

Pasywa

	Noty	31.12.2018	31.12.2017
I. Kapitał własny		1 074 139	1 118 067
Kapitał zakładowy	23.1	90 887	90 887
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej		601 539	680 405
Kapitał rezerwowy z wyceny opcji		13 207	13 207
Pozostałe kapitały rezerwowe		349 478	349 478
Kapitał z połączenia		89 782	89 782
Strata z lat ubiegłych		(26 826)	(26 826)
Strata netto		(43 928)	(78 866)
II. Zobowiązania długoterminowe		301	50 483
Kredyty bankowe i pożyczki	26	-	42 295
Rezerwy	25	21	21
Pozostałe zobowiązania		280	8 167
III. Zobowiązania krótkoterminowe		18 166	10 327
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	27	760	1 883
Pozostałe zobowiązania	27	10 260	1 283
Rezerwy	25	767	784
Rozliczenia międzyokresowe	28	6 379	6 377
Pasywa razem		1 092 606	1 178 877

2. Rachunek zysków i strat

Za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku

Noty	niebadany		niebadany		
	Za okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2018	31.12.2017	Za okres 3 miesięcy zakończony 31.12.2018	31.12.2017	
Przychody ze sprzedaży	30	17 215	19 184	6 610	6 951
Przychody ze sprzedaży		17 215	19 184	6 610	6 951
Koszt własny sprzedaży	31	(12 794)	(14 892)	(3 382)	(3 447)
Zysk brutto ze sprzedaży		4 421	4 292	3 228	3 504
Pozostałe przychody operacyjne	32	12	44	10	44
Koszty ogólnego zarządu	31	(17 209)	(11 118)	(4 260)	(3 912)
Pozostałe koszty operacyjne	33	(3 693)	(184)	(3 632)	(116)
w tym odpis aktualizujący należności handlowe		(3 607)	(114)	(3 607)	(114)
Przychody finansowe	34	108 460	115 047	47 588	55 768
w tym dywidenda		65 465	106 451	14 000	53 551
Koszty finansowe	35	(126 956)	(187 960)	(34 705)	(55 261)
w tym odpis aktualizujący pożyczki		(35 651)	(80 242)	(1 558)	(9 513)
(Strata) Zysk brutto		(34 965)	(79 879)	8 229	27
Podatek dochodowy	24.1	(8 963)	1 013	(70)	(630)
(Strata) Zysk netto		(43 928)	(78 866)	8 159	(603)

(Strata) Zysk na jedną akcję:

– podstawowy z (straty) zysku za okres sprawozdawczy	-0,97	-1,74	0,18	-0,01
– rozwodniony z (straty) zysku za okres sprawozdawczy	-0,97	-1,74	0,18	-0,01

3. Sprawozdanie z innych całkowitych dochodów

Za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku

	niebadany		niebadany	
	Za okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2018	31.12.2017	Za okres 3 miesięcy zakończony 31.12.2018	31.12.2017
(Strata) Zysk netto za okres	(43 928)	(78 866)	8 159	(603)
Inne całkowite dochody	-	-	-	-
CAŁKOWITY DOCHÓD ZA OKRES	(43 928)	(78 866)	8 159	(603)

4. Zestawienie zmian w kapitale własnym

Za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku

	Kapitał zakładowy	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Kapitał rezerwowy z wyceny opcji	Pozostałe kapitały rezerwowe	Kapitał z połączenia	Strata z lat ubiegłych	Strata netto	Kapitał własny ogółem
Na dzień 1 stycznia 2018 roku	90 887	680 405	13 207	349 478	89 782	(105 692)	-	1 118 067
Całkowite dochody za okres sprawozdawczy								
Strata netto za okres sprawozdawczy	-	-	-	-	-	-	(43 928)	(43 928)
Transakcje z właścicielami jednostki dominującej, ujęte bezpośrednio w kapitale własnym								
Podział wyniku finansowego	-	(78 866)	-	-	-	78 866	-	-
Na dzień 31 grudnia 2018 roku	90 887	601 539	13 207	349 478	89 782	(26 826)	(43 928)	1 074 139

Za rok zakończony 31 grudnia 2017 roku

	Kapitał zakładowy	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Kapitał rezerwowy z wyceny opcji	Pozostałe kapitały rezerwowe	Kapitał z połączenia	Strata z lat ubiegłych	Strata netto	Kapitał własny ogółem
Na dzień 1 stycznia 2017 roku	90 887	765 438	13 207	349 478	89 782	(111 859)	-	1 196 933
Całkowite dochody za okres sprawozdawczy								
Strata netto za okres sprawozdawczy	-	-	-	-	-	-	(78 866)	(78 866)
Transakcje z właścicielami jednostki dominującej, ujęte bezpośrednio w kapitale własnym								
Podział wyniku finansowego	-	(85 033)	-	-	-	85 033	-	-
Na dzień 31 grudnia 2017 roku	90 887	680 405	13 207	349 478	89 782	(26 826)	(78 866)	1 118 067

5. Sprawozdanie z przepływów pieniężnych

Za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku

	Noty	Za okres 12 miesięcy zakończony	
		31.12.2018	31.12.2017
A.Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
I. Zysk (Strata) brutto		(34 965)	(79 879)
II.Korekty razem		18 048	88 879
Amortyzacja	31	748	859
Straty z tytułu różnic kursowych		25	-
Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)		(72 121)	(108 165)
Strata z tytułu działalności inwestycyjnej		95 841	185 858
Podatek dochodowy		(9 606)	-
Zmiana stanu rezerw		(17)	67
Zmiana stanu należności	36	2 139	8 543
Zmiana stanu zobowiązań, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	36	310	1 824
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych		729	(107)
Inne korekty		-	-
III.Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej (I+/-II)		(16 917)	9 000
B.Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
I. Wpływy		349 746	88 818
1. Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		140	46
2. Z aktywów finansowych, w tym:		329 634	88 772
- zbycie aktywów finansowych		108 612	-
- dywidendy i udziały w zyskach		22 662	76 451
- spłata udzielonych pożyczek		189 043	1 656
- odsetki		1 418	318
- inne wpływy z aktywów finansowych	36	7 899	10 347
4. Inne wpływy inwestycyjne	36	19 972	-
II.Wydatki		291 959	96 655
1. Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		719	162
2. Na aktywa finansowe, w tym:		291 240	96 493
- nabycie aktywów finansowych		71 040	17 993
- udzielone pożyczki		220 200	78 500
III.Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej (I-II)		57 787	(7 837)
C.Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
I.Wpływy		-	-
II.Wydatki		386	331
1. Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego		341	291
2.Odsetki		45	40
III.Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej(I-II)		(386)	(331)
D.Przepływy pieniężne netto, razem (A.III+/-B.III+/-C.III)		40 484	832
E.Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych, w tym:		40 459	832
- zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych		(25)	-
F.Środki pieniężne na początek okresu		168 096	167 264
G.Środki pieniężne na koniec okresu (F+/- E), w tym:		208 555	168 096
- o ograniczonej możliwości dysponowania	36	5	20

6. Informacje ogólne

Polenergia S.A., dawniej Polish Energy Partners S.A. (Firma została zmieniona wpisem do KRS z dnia 11 września 2014 roku), („Spółka”) została utworzona Aktem Notarialnym z dnia 17 lipca 1997 roku. Spółka jest wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy, dla miasta Warszawy, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 000026545. Spółce nadano numer statystyczny REGON 012693488. Siedziba Spółki mieści się w Warszawie przy ulicy Kruczej 24/26.

Przedmiotem działalności Spółki jest:

- wytwarzanie i dystrybucja energii elektrycznej (PKD 40.10),
- produkcja i dystrybucja ciepła (pary wodnej i gorącej wody) (PKD 40.30),
- budownictwo ogólne i inżynieria lądowa (PKD 45.21),
- wykonywanie instalacji budowlanych (PKD 45.3),
- pozostałe formy udzielania kredytów, z wyjątkiem czynności do wykonania których potrzebne jest uzyskanie koncesji albo zezwolenia lub które są zastrzeżone do wykonywania przez banki (PKD 65.22),
- prace badawczo-rozwojowe w dziedzinie nauk przyrodniczych i technicznych (PKD 73.10),
- zagospodarowanie i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek (PKD 70.11),
- zarządzanie nieruchomościami na zlecenie (PKD 70.32),
- działalność rachunkowo – księgową (PKD 74.12),
- działalność w zakresie projektowania budowlanego, urbanistycznego, technologicznego (PKD 74.20),
- doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania (PKD 74.14),
- pozostała działalność komercyjna, gdzie indziej nie sklasyfikowana (PKD 74.84),
- pozostałe formy kształcenia, gdzie indziej nie sklasyfikowane (PKD 80.42),
- sprzedaż hurtowa paliw stałych, ciekłych, gazowych oraz produktów pochodnych (PKD 51.51).

6.1. Czas trwania Spółki

Czas trwania Spółki jest nieograniczony.

6.2. Wskazanie okresów, za które prezentowane jest sprawozdanie finansowe

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku i zawiera porównywalne dane finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku.

6.3. Skład osobowy Zarządu oraz Rady Nadzorczej

Skład osobowy Zarządu Spółki na dzień 31 grudnia 2018 roku:

Jacek Głowacki	Prezes Zarządu
Michał Michalski	Członek Zarządu
Robert Nowak	Członek Zarządu

W dniu 9 kwietnia 2018 r. Rada Nadzorcza powołała dotychczasowego Wiceprezesa Spółki, Pana Jacka Głowackiego, na stanowisko Prezesa Zarządu Spółki.

W dniu 9 kwietnia 2018 r. Pan Bartłomiej Dujczyński złożył rezygnację z pełnienia funkcji Członka Zarządu Spółki.

W dniu 8 sierpnia 2018 r. Panowie Robert Nowak i Jacek Suchenek zostali powołani na stanowisko Członków Zarządu.

W dniu 30 listopada 2018 r. Pan Jacek Suchenek złożył rezygnację z pełnienia funkcji Członka Zarządu Spółki.

W dniu 23 stycznia 2019 r. do Spółki wpłynęła rezygnacja p. Jacka Głowackiego ze stanowiska Prezesa Zarządu. Jednocześnie, Rada Nadzorcza Spółki, na posiedzeniu w dniu 23 stycznia 2019 r., powołała p. Michała Michalskiego na stanowisko Prezesa Zarządu oraz p. Iwonę Sierżęgę na stanowisko Członka Zarządu.

Skład osobowy Zarządu Spółki na dzień podpisania sprawozdania finansowego:

Michał Michalski	Prezes Zarządu
Iwona Sierżęga	Członek Zarządu
Robert Nowak	Członek Zarządu

Skład osobowy Rady Nadzorczej Spółki na dzień 31 grudnia 2018 roku:

Dominika Kulczyk	Przewodnicząca Rady Nadzorczej
Hans E. Schweickardt	Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
Marta Schmude-Olczak	Członek Rady Nadzorczej
Brian Bode	Członek Rady Nadzorczej
Kajetan D'Obyrn	Członek Rady Nadzorczej
Arkadiusz Jastrzębski	Członek Rady Nadzorczej
Michał Kawa	Członek Rady Nadzorczej
Orest Nazaruk	Członek Rady Nadzorczej

W dniu 6 lipca 2018 r. otrzymano rezygnacje z pełnienia funkcji członka Rady Nadzorczej Spółki przez p. Tomasza Mikołajczaka, p. Łukasza Rędziniaka, p. Dominika Libickiego, p. Mariusza Nowaka i p. Dawida Jakubowicza. Wszystkie ww. osoby złożyły rezygnacje z pełnienia funkcji członka Rady Nadzorczej ze skutkiem na dzień 12 lipca 2018 r.

W dniu 13 lipca 2018 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki powołało pięciu członków Rady Nadzorczej Spółki, tj. p. Dominikę Kulczyk, p. Martę Schmude – Olczak, p. Hansa Schweickardta, p. Kajetana D'Obyrn i p. Michała Kawę.

W dniu 19 lipca 2018 r. otrzymano rezygnację z pełnienia funkcji członka Rady Nadzorczej Spółki przez p. Dagmarę Gorzelaną.

W dniu 7 stycznia 2019 r. p. Michał Kawa złożył rezygnację z pełnienia funkcji członka Rady Nadzorczej Spółki.

W dniu 8 stycznia 2019 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki odwołało ze składu Rady Nadzorczej Spółki p. Kajetana D'Obyrn, oraz powołało do składu Rady Nadzorczej p. Marjolein Helder oraz p. Sebastiana Kulczyka.

7. Założenie kontynuacji działalności gospodarczej

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuacji działalności gospodarczej przez Spółkę w dającej się przewidzieć przyszłości, to jest w okresie co najmniej 12 miesięcy po dniu bilansowym, czyli po dniu 31 grudnia 2018 roku.

8. Identyfikacja skonsolidowanego sprawozdania finansowego

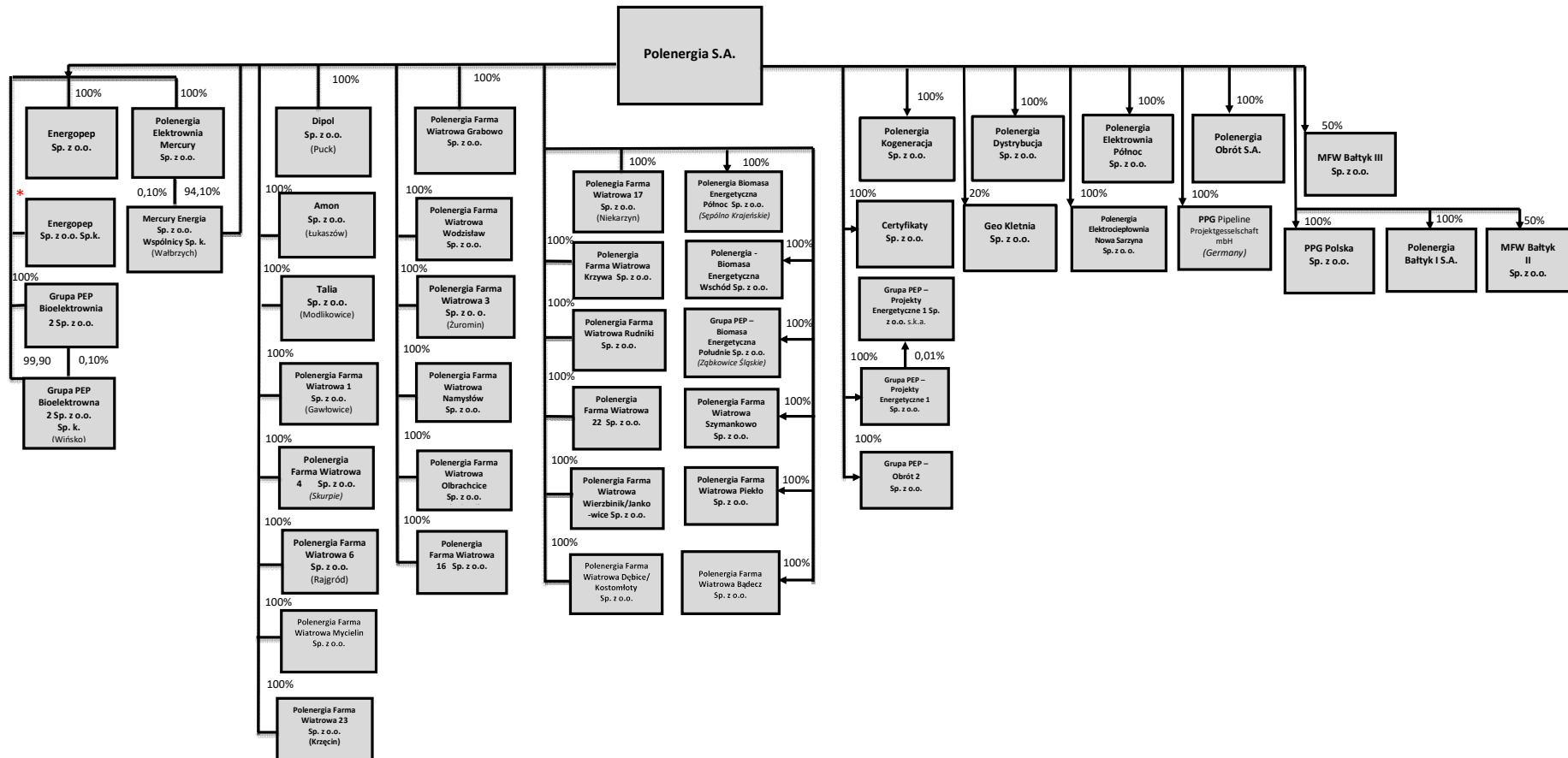
Spółka sporządziła skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2018, które zostało zatwierdzone do publikacji w dniu 4 marca 2019 roku.

9. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd w dniu 4 marca 2019 roku.

10. Inwestycje Spółki

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Spółka posiadała inwestycje w następujących jednostkach zależnych:

* 0,1% przysługuje spółce Energopep Sp. z o.o., 33,9% POL-SA, 33% POL-D, 33% Dipol;

11. Przyjęte zasady (polityka) rachunkowości

Zasady (polityki) rachunkowości zastosowane do sporządzenia sprawozdania finansowego są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu rocznego sprawozdania finansowego Spółki za rok zakończony 31 grudnia 2017 za wyjątkiem przyjęcia nowych i zmienionych standardów opisanych w nocie 11.1. Nowe zasady rachunkowości zastosowane od 1 stycznia 2018 zostały opisane w poszczególnych notach.

11.1. Zastosowane nowe i zmienione standardy i interpretacje

Zastosowane nowe i zmienione standardy i interpretacje:

W niniejszym sprawozdaniu finansowym zastosowano po raz pierwszy zmiany do następujących standardów, które weszły w życie od 1 stycznia 2018 r.:

a) MSSF 9 „Instrumenty finansowe”

MSSF 9 zastępuje MSR 39. Standard wprowadza następujące kategorie klasyfikacji aktywów finansowych: wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody i wyceniane według zamortyzowanego kosztu. Klasyfikacja jest dokonywana na moment początkowego ujęcia i uzależniona jest od przyjętego przez jednostkę modelu zarządzania instrumentami finansowymi oraz charakterystyki umownych przepływów pieniężnych z tych instrumentów.

MSSF 9 wprowadza nowy model w zakresie ustalania odpisów aktualizujących – model oczekiwanych strat kredytowych.

Większość wymogów MSR 39 w zakresie klasyfikacji i wyceny zobowiązań finansowych została przeniesiona do MSSF 9 w niezmienionym kształcie. Kluczową zmianą jest nałożony na jednostki wymóg prezentowania w innych całkowitych dochodach skutków zmian własnego ryzyka kredytowego z tytułu zobowiązań finansowych wyznaczonych do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy oraz ujmowanie jednorazowo w wyniku finansowym skutków renegotjacji warunków umów kredytowych, które nie skutkują wyłączeniem zobowiązania z ksiąg.

Spółka zastosowała MSSF 9 retrospektywnie, ale skorzystała z możliwości nieprzekształcania danych za okresy porównawcze. W rezultacie podane informacje porównawcze nadal są oparte na zasadach rachunkowości wcześniej stosowanych przez Spółkę i opisanym w rocznym sprawozdaniu finansowym za rok obrotowy zakończony 31.12.2017.

Z przeprowadzonych analiz wynika że MSSF 9 nie miał istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki. W związku z nieistotnym wpływem MSSF9 na sprawozdanie finansowe. Spółka nie prezentuje szczegółowych uzgodnień zmian na moment wprowadzenia standardu w oddzielnej nodzie. Spółka nie zidentyfikowała zmian w zakresie klasyfikacji aktywów i zobowiązań finansowych po wdrożeniu MSSF9, w związku z powyższym klasyfikacja pod MSR 39 jest w dalszym ciągu aktualna.

Aktywa będące pożyczkami i należnościami pod MSR 39 są pod MSSF 9 wycenione wg zamortyzowanego kosztu, nie uległy zmianom aktywa wyceniane wg wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Spółka nie zidentyfikowała innych kategorii aktywów.

b) MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”

MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” zastępuje MSR 18 i MSR 11 oraz odpowiednie interpretacje. Zasady przewidziane w MSSF 15 dotyczą wszystkich umów skutkujących przychodami. Fundamentalną zasadą nowego standardu jest ujmowanie przychodów w momencie transferu kontroli nad towarami lub usługami na rzecz klienta, w wysokości ceny transakcyjnej. Wszelkie towary lub usługi sprzedawane w pakietach, które da się wyodrębnić w ramach pakietu, należy ujmować oddzielnie, ponadto wszelkie upusty i rabaty dotyczące ceny transakcyjnej należy co do zasady alokować do poszczególnych elementów pakietu. W przypadku, gdy wysokość przychodu jest zmienna, zgodnie z nowym standardem kwoty zmienne są zaliczane do przychodów, o ile istnieje duże prawdopodobieństwo, że w przyszłości nie nastąpi odwrócenie ujęcia przychodu w wyniku przeszacowania wartości. Ponadto, zgodnie z MSSF 15 koszty poniesione w celu pozyskania i zabezpieczenia kontraktu z klientem należy aktywować i rozliczać w czasie przez okres konsumowania korzyści z tego kontraktu.

Spółka przyjęła standard MSSF 15 od 1 stycznia 2018 roku co skutkowało wprowadzeniem zmian zasad rachunkowości. Standard MSSF 15 został opublikowany po raz pierwszy w maju 2014 roku. Standard został zmieniony we wrześniu 2015 roku w celu odroczenia daty jego wejścia w życie do 1 stycznia 2018 roku i w kwietniu 2016 roku w celu wyjaśnienia szeregu kwestii poruszonych przez wspólną grupę roboczą RMSR i RSRF ds. ujmowania przychodów (ang. Joint IASB.FASB Transition Resource Group for Revenue Recognition). Zgodnie z postanowieniami przejściowymi MSSF 15 Spółka przyjęła nowe wytyczne stosując zmodyfikowane podejście retrospektywne, gdzie skumulowany skutek pierwszego zastosowania tego standardu jest wykazany jako korekta bilansu otwarcia zysków zatrzymanych w okresie pierwszego zastosowania, tj. na dzień 1 stycznia 2018 roku. Dane porównawcze z lat ubiegłych nie zostały skorygowane. Jednostki stosujące zmodyfikowane podejście retrospektywne powinny zastosować ten standard retrospektywnie tylko w odniesieniu do umów, które nie zostały zrealizowane na dzień 1 stycznia 2018 roku. Jednostki stosujące zmodyfikowane podejście retrospektywne mogą także zdecydować się na przyjęcie praktycznego rozwiązania dotyczącego zmian umowy.

Wdrożenie MSSF nie wprowadziło zmian w sposobie rozpoznawania przychodów.

c) Objasnienia do MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”

Objasnienia do MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” dostarczają dodatkowych informacji i wyjaśnień dotyczących głównych założeń przyjętych w MSSF 15, m.in. na temat identyfikacji osobnych obowiązków, ustalenia czy jednostka pełni rolę pośrednika (agenta), czy też jest głównym dostawcą dóbr i usług (principal) oraz sposobu ewidencji przychodów z tytułu licencji. Oprócz dodatkowych objaśnień, wprowadzono także zwolnienia i uproszczenia dla jednostek stosujących nowy standard po raz pierwszy.

Zmiana nie ma istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki będącego skutkiem zastosowania nowego standardu po raz pierwszy.

d) Zmiany do MSSF 2: Klasyfikacja i wycena transakcji opartych na akcjach

Zmiana do MSSF 2 wprowadza m.in. wytyczne w zakresie wyceny w wartości godziwej zobowiązania z tytułu transakcji opartych na akcjach rozliczanych w środkach pieniężnych, wytyczne dotyczące zmiany klasyfikacji z transakcji opartych na akcjach rozliczanych w środkach pieniężnych na transakcje oparte na akcjach rozliczane w instrumentach kapitałowych, a także wytyczne na temat ujęcia zobowiązania podatkowego pracownika z tytułu transakcji opartych na akcjach.

Zmiana nie ma istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki będącego skutkiem zastosowania nowego standardu po raz pierwszy.

e) Zmiany do MSSF 4: Zastosowanie MSSF 9 „Instrumenty finansowe” wraz z MSSF 4 „Umowy ubezpieczeniowe”

Zmiany do MSSF 4 „Umowy ubezpieczeniowe” adresują kwestię zastosowania nowego standardu MSSF 9 „Instrumenty finansowe”. Opublikowane zmiany do MSSF 4 uzupełniają opcje istniejące już w standardach i mają na celu zapobieganie tymczasowym wahaniom wyników jednostek sektora ubezpieczeniowego w związku z wdrożeniem MSSF 9.

Zmiana nie ma istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki będącego skutkiem zastosowania nowego standardu po raz pierwszy.

f) Roczne zmiany do MSSF 2014 - 2016

“Roczne zmiany MSSF 2014-2016” zmieniają 3 standardy: MSSF 12 „Ujawnienia udziałów w innych jednostkach”, MSSF 1 „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy” oraz MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych”. Poprawki zawierają wyjaśnienia oraz zmiany dotyczące zakresu standardów, ujmowania oraz wyceny, a także zawierają zmiany terminologiczne i edycyjne.

Zmiany do MSSF 12 obowiązują do okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2017 r. Natomiast pozostałe zmiany są obligatoryjne od 1 stycznia 2018 r.

Zmiana nie ma istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki będącego skutkiem zastosowania nowego standardu po raz pierwszy.

g) Zmiany do MSR 40: Reklasyfikacja nieruchomości inwestycyjnych

Zmiany do MSR 40 precyzują wymogi związane z przeklasyfikowaniem do nieruchomości inwestycyjnych oraz z nieruchomości inwestycyjnych.

Zmiana nie ma istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki będącego skutkiem zastosowania nowego standardu po raz pierwszy.

h) KIMSF 22: Transakcje w walutach obcych oraz płatności zaliczkowe

KIMSF 22 wyjaśnia zasady rachunkowości dotyczące transakcji, w ramach których jednostka otrzymuje lub przekazuje zaliczki w walucie obcej.

Zmiana nie ma istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki będącego skutkiem zastosowania nowego standardu po raz pierwszy.

Opublikowane standardy i interpretacje, które jeszcze nie obowiązują i nie zostały wcześniej zastosowane przez Spółkę

W niniejszym sprawozdaniu finansowym Spółka nie zdecydowała o wcześniejszym zastosowaniu następujących opublikowanych standardów, interpretacji lub poprawek do istniejących standardów przed ich datą wejścia w życie:

a) MSSF 16 „Leasing”

MSSF 16 „Leasing” obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 r. lub po tej dacie i został przyjęty przez Unię Europejską. Zastąpi on obecnie obowiązujący standard MSR 17 oraz interpretacje KIMSF 4, SKI 15,27.

Nowy standard wprowadza jeden model ujęcia leasingu w księgach rachunkowych leasingobiorcy, zbliżony do ujęcia leasingu finansowego w ramach MSR 17. Zgodnie z MSSF 16 umowa jest leasingiem lub zawiera leasing, jeśli przekazuje prawo do kontroli użytkowania zidentyfikowanego składnika aktywów na dany okres w zamian za wynagrodzenie.

Zasadniczym elementem różniącym definicje leasingu z MSR 17 i z MSSF 16 jest wymóg sprawowania kontroli nad użytkowanym, konkretnym składnikiem aktywów, wskazanym w umowie wprost lub w sposób dorozumiany. Przeniesienie prawa do użytkowania ma miejsce wówczas, gdy mamy do czynienia ze zidentyfikowanym aktywem, w odniesieniu do którego leasingobiorca ma prawo do praktycznie wszystkich korzyści ekonomicznych i kontroluje wykorzystanie danego aktywa w danym okresie.

W przypadku gdy definicja leasingu jest spełniona, ujmuje się prawo do użytkowania aktywa wraz z odpowiednim zobowiązaniem z tytułu leasingu ustalonym w wysokości zdyskontowanych przyszłych płatności w okresie trwania leasingu.

Wydatki związane z wykorzystywaniem aktywów będących przedmiotem leasingu, dotychczas ujmowane w większości w kosztach usług obcych, będą obecnie klasyfikowane jako koszty amortyzacji oraz koszty odsetek.

Aktywa z tytułu prawa do użytkowania są amortyzowane liniowo, natomiast zobowiązania z tytułu umów leasingowych rozliczane na bazie stałej stopy procentowej.

Spółka zastosuje MSSF 16 od 1 stycznia 2019 r.

Wpływ MSSF 16 na sprawozdanie finansowe

Na moment sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego trwają prace związane z wdrożeniem nowego standardu MSSF 16. Spółka w IV kwartale 2018 r. przeanalizowała większość realizowanych umów zakupu usług, bez względu na obecną kwalifikację, w celu wyselekcjonowania tych umów, na podstawie których Spółka użytkuje składniki aktywów należące do dostawców.

Spółka podjęła decyzję o wdrożeniu standardu z dniem 1 stycznia 2019 r. Zgodnie z przepisami przejściowymi zawartymi w MSSF 16 nowe zasady zostaną przyjęte retrospektywnie z odniesieniem skumulowanego efektu początkowego zastosowania nowego standardu do kapitałów własnych na dzień 1 stycznia 2019 r. W związku z tym dane porównawcze za rok obrotowy 2018 nie zostaną przekształcone (zmodyfikowane podejście retrospektywne).

Poniżej opisano poszczególne korekty wynikające z wdrożenia MSSF 16:

(a) ujęcie zobowiązań z tytułu leasingu

Po przyjęciu MSSF 16 Spółka będzie ujmowała zobowiązania z tytułu leasingu w związku z leasingiem, który wcześniej został sklasyfikowany jako "leasing operacyjny" zgodnie z zasadami MSR 17 Leasing. Zobowiązania te zostaną wycenione w wartości bieżącej opłat leasingowych pozostających do zapłaty w dacie rozpoczęcia stosowania MSSF 16. Dla potrzeb prezentacji wpływu w tabelach na kolejnych stronach zastosowano dyskontowanie przy użyciu krańcowej stopy pożyczkowej Spółki na dzień 31 grudnia 2018 r.

Na datę początkowego ujęcia opłaty leasingowe zawarte w wycenie zobowiązania z tytułu leasingu obejmują następujące rodzaje opłat za prawo do użytkowania bazowego składnika aktywów przez okres trwania leasingu:

- stałe opłaty leasingowe pomniejszone o wszelkie należne zachęty leasingowe,
- zmienne opłaty leasingowe uzależnione od indeksów rynkowych,

- kwoty, których zapłaty oczekuje się w ramach gwarantowanej wartości końcowej przedmiotu leasingu,
- cenę wykonania opcji kupna, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że zostanie ona zrealizowana,
- kary pieniężne za wypowiedzenie leasingu, jeżeli leasingobiorca może skorzystać z opcji wypowiedzenia umowy.

W celu obliczenia stóp dyskonta na potrzeby MSSF 16 Spółka przyjęła, że stopa dyskonta powinna odzwierciedlać koszt finansowania, jakie byłoby zaciągnięte na zakup przedmiotu podlegającego leasingowi. W celu oszacowania wysokości stopy dyskonta Spółka wzięła pod uwagę następujące parametry umowy: rodzaj, długość trwania, walutę oraz potencjalną marżę, jaką musiałaby zapłacić na rzecz instytucji finansowych w celu uzyskania finansowania.

Na dzień 31 grudnia 2018 r. obliczona przez Spółkę stopa dyskonta dla umów w EUR wynosiła 4,54 %.

Stopa wolna od ryzyka została oszacowana na bazie obligacji skarbowych.

Spółka skorzysta z uproszczeń dotyczących leasingów krótkoterminowych (poniżej 12 miesięcy) oraz leasingów, w odniesieniu do których bazowy składnik aktywów ma niską wartość i dla tych umów nie będzie ujmowała zobowiązań finansowych i odnośnych aktywów z tytułu prawa do użytkowania. Opłaty leasingowe z tego tytułu będą ujmowane jako koszty metodą liniową w trakcie okresu leasingu.

(b) ujęcie aktywów z tytułu prawa do użytkowania

Aktywa z tytułu prawa do użytkowania wycenia się według kosztu.

Na 1 stycznia 2019 Spółka przyjęła ujęcie aktywa w wysokości zobowiązań skorygowanych o ewentualne kwoty ujęte dotychczasowo w bilansie.

(c) zastosowanie szacunków i osądów

Wdrożenie MSSF 16 wymaga dokonania pewnych szacunków, osądów i wyliczeń, które mają wpływ na wycenę zobowiązań z tytułu leasingu finansowego oraz aktywów z tytułu prawa do użytkowania. Obejmują one m. in.:

- ocenę czy umowa zawiera leasing zgodnie z MSSF 16
- ustalenie okresu obowiązywania umów (w tym dla umów z nieokreślonym terminem lub z możliwością przedłużenia)
- ustalenie stopy procentowej stosowanej do dyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych,
- ustalenie stawki amortyzacyjnej.

(d) Zastosowanie praktycznych uproszczeń

Stosując po raz pierwszy MSSF 16 Spółka zastosuje następujące praktyczne uproszczenia dopuszczone przez standard:

- zastosowanie jednej stopy dyskontowej do portfela umów leasingowych o dość podobnych cechach,
- umowy z tytułu leasingu operacyjnego z pozostałym okresem leasingu krótszym niż 12 miesięcy na dzień 1 stycznia 2019 r. potraktowane zostaną jako leasing krótkoterminowy,

Wpływ na sprawozdanie z sytuacji finansowej

Szacunkowy wpływ wdrożenia MSSF 16 dla przeanalizowanych umów na ujęcie dodatkowych zobowiązań finansowych i odnośnych aktywów z tytułu prawa do użytkowania przedstawiają poniższe tabele:

Aktywa z tytułu prawa do użytkowania/Zobowiązania z tytułu leasingu

Pozostałe nieruchomości	4 128
Razem	4 128

Wpływ na kapitał własny

W oparciu o przeprowadzone analizy potwierdzono, że wdrożenie MSSF 16 nie będzie miało wpływu na zyski zatrzymane i kapitał własny na dzień 1 stycznia 2019 r. z uwagi na ujęcie aktywów z tytułu prawa do użytkowania oraz zobowiązań z tytułu leasingu w takiej samej wysokości.

Wpływ na wskaźniki finansowe

Ze względu na ujęcie w bilansie Spółki praktycznie wszystkich umów leasingu, wdrożenie MSSF 16 przez Spółkę będzie miało wpływ na jej wskaźniki bilansowe, w tym wskaźnik zadłużenia do kapitału własnego. Dodatkowo, w efekcie wdrożenia MSSF 16 zmianie ulegną miary zysku (m. in. zysk z działalności operacyjnej, EBITDA), a także przepływy pieniężne z działalności operacyjnej. Spółka przeanalizowała wpływ MSSF 16 na podatek odroczonego i nie zidentyfikowała różnic.

b) Zmiany do MSSF 9: Prawo wcześniejszej spłaty z negatywnym wynagrodzeniem

Zmiana do MSSF 9 obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2019 r. lub po tej dacie, z możliwością jej wcześniejszego zastosowania. Na skutek zmiany do MSSF 9, jednostki będą mogły wyceniać aktywa finansowe z tak zwanym prawem do wcześniejszej spłaty z negatywnym wynagrodzeniem według zamortyzowanego kosztu lub według wartości godziwej poprzez inne całkowite dochody, jeżeli spełniony jest określony warunek - zamiast dokonywania wyceny według wartości godziwej przez wynik finansowy.

Spółka zastosuje powyższe zmiany od 1 stycznia 2019 r.

Spółka oczekuje, że w momencie początkowego ujęcia, zmiany nie będą mieć istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.

c) MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe”

MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe” został wydany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 18 maja 2017 r. i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2021 r. lub po tej dacie.

Nowy MSSF 17 Umowy ubezpieczeniowe zastąpi obecnie obowiązujący MSSF 4, który zezwala na różnorodną praktykę w zakresie rozliczania umów ubezpieczeniowych. MSSF 17 zasadniczo zmieni rachunkowość wszystkich podmiotów, które zajmują się umowami ubezpieczeniowymi i umowami inwestycyjnymi.

Spółka zastosuje MSSF 17 po jego zatwierdzeniu przez Unię Europejską.

Oczekuje się, że zmiana nie będzie miała istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki będącego skutkiem zastosowania nowego standardu po raz pierwszy.

d) Zmiany do MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”

Zmiana obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2019 r. lub po tej dacie. Zmiany do MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach” wyjaśniają, że w odniesieniu do długoterminowych udziałów w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu, do których nie stosuje się metody praw własności, spółki stosują MSSF 9. Dodatkowo, Rada opublikowała również przykład ilustrujący zastosowanie wymogów MSSF 9 i MSR 28 do długoterminowych udziałów w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu.

Spółka zastosuje powyższe zmiany od 1 stycznia 2019 r.

Oczekuje się, że zmiana nie będzie miała istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki będącego skutkiem zastosowania nowego standardu po raz pierwszy.

e) KIMSF 23: Niepewność związana z ujęciem podatku dochodowego

KIMSF 23 wyjaśnia wymogi w zakresie rozpoznania i wyceny zawarte w MSR 12 w sytuacji niepewności związanej z ujęciem podatku dochodowego. Wytyczne obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2019 r. lub po tej dacie.

Spółka zastosuje powyższe zmiany od 1 stycznia 2019 r.

Oczekuje się, że zmiana nie będzie miała istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki będącego skutkiem zastosowania nowego standardu po raz pierwszy.

f) Roczne zmiany do MSSF 2015 – 2017

Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała w grudniu 2017 r. "Roczne zmiany MSSF 2015-2017", które wprowadzają zmiany do 4 standardów: MSSF 3 „Połączenia przedsięwzięć”, MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne”, MSR 12 „Podatek dochodowy” oraz MSR 23 „Koszty finansowania zewnętrznego”.

Poprawki zawierają wyjaśnienia oraz doprecyzowują wytyczne standardów w zakresie ujmowania oraz wyceny.

Spółka zastosuje powyższe zmiany od 1 stycznia 2019 r.

Oczekuje się, że zmiana nie będzie miała istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki będącego skutkiem zastosowania nowego standardu po raz pierwszy.

g) MSR 19 „Świadczenia pracownicze”

Zmiany do MSR 19 obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2019 r. lub po tej dacie. Poprawki do standardu określają wymogi związane z ujęciem księgowym modyfikacji, ograniczenia lub rozliczenia programu określonych świadczeń.

Spółka zastosuje powyższe zmiany od 1 stycznia 2019 r.

Oczekuje się, że zmiana nie będzie miała istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki będącego skutkiem zastosowania nowego standardu po raz pierwszy.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego, zmiana ta nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską.

h) Zmiany w zakresie referencji do Założeń Konceptyjnych w MSSF

Zmiany w zakresie referencji do Założeń Konceptyjnych w MSSF będą miały zastosowanie z dniem 1 stycznia 2020 r.

i) MSSF 3 „Połączenia przedsięwzięć”

W wyniku zmiany do MSSF 3 zmodyfikowana została definicja „przedsięwzięcia”. Aktualnie wprowadzona definicja została zawężona i prawdopodobnie spowoduje, że więcej transakcji przejęć zostanie zakwalifikowanych jako nabycie aktywów. Zmiany do MSSF 3 obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2020 r. lub po tej dacie.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego, zmiana ta nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską.

j) MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” oraz MSR 8 „Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów”

Rada opublikowała nową definicję terminu „istotność”. Zmiany do MSR 1 i MSR 8 doprecyzowują definicję istotności i zwiększają spójność pomiędzy standardami, ale nie oczekuje się, że będą miały znaczący wpływ na przygotowanie sprawozdań finansowych. Zmiana jest obowiązkowa dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2020 r. lub po tej dacie.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego, zmiany te nie zostały jeszcze zatwierdzone przez Unię Europejską.

k) MSSF 14 „Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe”

Standard ten pozwala jednostkom, które sporządzają sprawozdanie finansowe zgodnie z MSSF po raz pierwszy (z dniem 1 stycznia 2016 r. lub po tej dacie), do ujmowania kwot wynikających z działalności o regulowanych cenach, zgodnie z dotychczas stosowanymi zasadami rachunkowości. Dla poprawienia porównywalności z jednostkami które stosują już MSSF i nie wykazują takich kwot, zgodnie z opublikowanym MSSF 14 kwoty wynikające z działalności o regulowanych cenach, powinny podlegać prezentacji w odrębnej pozycji zarówno w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jak i w rachunku zysków i strat oraz sprawozdaniu z innych całkowitych dochodów.

Decyzją Unii Europejskiej MSSF 14 nie zostanie zatwierdzony.

l) Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 dot. sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostkami stowarzyszonymi lub wspólnymi przedsięwzięciami

Zmiany rozwiązują problem aktualnej niespójności pomiędzy MSSF 10 a MSR 28. Ujęcie księgowe zależy od tego, czy aktywa niepieniężne sprzedane lub wniesione do jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia stanowią „biznes” (ang. business).

W przypadku, gdy aktywa niepieniężne stanowią „biznes”, inwestor wykaże pełny zysk lub stratę na transakcji. Jeżeli zaś aktywa nie spełniają definicji biznesu, inwestor ujmuje zysk lub stratę z wyłączeniem części stanowiącej udziały innych inwestorów.

Zmiany zostały opublikowane 11 września 2014 r. Data obowiązywania zmienionych przepisów nie została ustalona przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego, zatwierdzenie tej zmiany jest odroczone przez Unię Europejską.

11.2. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało przygotowane zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości / Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSR/MSSF) zatwierdzonymi przez Unię Europejską.

MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komisję ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF”).

Niniejsze sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2018 wraz z danymi porównywalnymi za rok zakończony 31 grudnia 2017 zgodnie z przepisami prawa zostały zbadane przez biegłego rewidenta. Dane za IV kwartał 2018 roku oraz dane porównywalne za IV kwartał 2017 roku nie były badane przez biegłego rewidenta.

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, z wyjątkiem następujących istotnych pozycji bilansu: kredytów i pożyczek wycenionych w skorygowanej cenie nabycia.

11.3. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie

Niektóre informacje podane w sprawozdaniu finansowym oparte są na szacunkach i profesjonalnym osądzie Spółki. Uzyskane w ten sposób wartości mogą nie pokrywać się z rzeczywistymi rezultatami.

11.4. Istotne wartości oparte na szacunkach

Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na dzień bilansowy, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym roku finansowym:

- utrata wartości udziałów w jednostkach zależnych i współzależnych – szerzej opisano w notach 34 i 35,
- utrata wartości pozostałych aktywów finansowych – szerzej opisano w nocie 11.13,
- odpisy aktualizujące nakłady na development farm wiatrowych (nota 18),
- podatek odroczoney,
- utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych – szerzej opisano w nocie 11.9.,
- odpisy z tytułu utraty wartości w odniesieniu do należności handlowych – szerzej opisano w nocie 11.16.

W roku zakończonym 31 grudnia 2018 nie dokonano zmian w sposobie określania szacunków Spółki mających wpływ na informacje podane w sprawozdaniu finansowym, a kwoty szacunków zostały przedstawione w notach jak wyżej.

11.5. Waluta pomiaru i waluta sprawozdań finansowych

Walutą pomiaru Spółki i walutą sprawozdawczą niniejszego sprawozdania finansowego jest złoty polski.

11.6. Wartości niematerialne

Wartości niematerialne nabyte w oddzielnej transakcji lub wytworzone (jeżeli spełniają kryteria rozpoznania dla kosztów prac rozwojowych) wycenia się przy początkowym ujęciu odpowiednio w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Cena nabycia wartości niematerialnych nabytych w transakcji połączenia jednostek jest równa ich wartości godziwej na dzień połączenia. Po ujęciu początkowym, wartości niematerialne są wykazywane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Nakłady poniesione na wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie, z wyjątkiem aktywowanych nakładów poniesionych na prace rozwojowe, nie są aktywowane i są ujmowane w kosztach okresu, w którym zostały poniesione.

Spółka ustala, czy okres użytkowania wartości niematerialnych jest określony czy nieokreślony. Wartości niematerialne o określonym okresie użytkowania są amortyzowane przez okres użytkowania oraz poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Okres i metoda amortyzacji wartości niematerialnych o określonym okresie użytkowania są weryfikowane przynajmniej na koniec każdego roku obrotowego. Zmiany w oczekiwanym okresie użytkowania lub oczekiwanym sposobie konsumowania korzyści ekonomicznych pochodzących z danego składnika aktywów są ujmowane poprzez zmianę odpowiednio okresu lub metody amortyzacji, i traktowane jak zmiany wartości szacunkowych. Odpis amortyzacyjny składników wartości niematerialnych o określonym okresie użytkowania ujmuje się w zysku lub stracie w ciężar tej kategorii, która odpowiada funkcji danego składnika wartości niematerialnych.

Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz te, które nie są użytkowane, są corocznie poddawane testowi na utratę wartości, w odniesieniu do poszczególnych aktywów lub na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

Przewidywany okres ekonomicznej użyteczności kształtuje się następująco:

Patenty, licencje	1 rok
Oprogramowanie komputerowe	2-5 lat
Inne wartości niematerialne	5 lat

Koszty prac badawczych są odpisywane do rachunku zysków i strat w momencie poniesienia. Nakłady poniesione na prace rozwojowe wykonane w ramach danego przedsięwzięcia są przenoszone na kolejny okres, jeżeli można uznać, że zostaną one w przyszłości odzyskane. Po początkowym ujęciu nakładów na prace rozwojowe, stosuje się model kosztu historycznego wymagający, aby składniki aktywów były ujmowane według cen nabycia pomniejszonych o skumulowaną amortyzację i skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wszelkie nakłady przeniesione na kolejny okres są amortyzowane przez przewidywany okres uzyskiwania przychodów ze sprzedaży z danego przedsięwzięcia.

Koszty prac rozwojowych są poddawane ocenie pod kątem ewentualnej utraty wartości corocznie – jeśli składnik aktywów nie został jeszcze oddany do użytkowania, lub częściej – gdy w ciągu okresu sprawozdawczego pojawi się przesłanka utraty wartości wskazująca na to, że ich wartość bilansowa może nie być możliwa do odzyskania.

Zyski lub straty wynikające z usunięcia wartości niematerialnych z bilansu są wyceniane według różnicy pomiędzy wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danego składnika aktywów i są ujmowane w rachunku zysków i strat w momencie ich usunięcia z bilansu.

11.7. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe są wyceniane w cenie nabycia, koszcie wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz o odpisy z tytułu utraty wartości. W przypadku prawa wieczystego użytkowania gruntu przez cenę nabycia rozumie się cenę nabycia tego prawa określonej w decyzji wydanej przez gminę w chwili jego nadania.

Wartość początkowa rzeczowych aktywów trwałych obejmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania. W skład kosztu wchodzi również koszt wymiany części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria rozpoznania. Koszty poniesione po dacie oddania rzeczowego aktywa trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, obciążają rachunek zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Rzeczowe aktywa trwałe w momencie ich nabycia zostają podzielone na części składowe będące pozycjami o istotnej wartości, do których można przyporządkować odrębny okres ekonomicznej użyteczności. Częścią składową są również koszty generalnych remontów.

Rzeczowe aktywa trwałe, z wyjątkiem gruntów są amortyzowane liniowo w okresie odpowiadającym szacowanemu okresowi ich ekonomicznej użyteczności.

Budynki, budowle lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	20 lat
Urządzenia techniczne i maszyny	od 2,5 roku do 20 lat
Środki transportu	od 2,5 roku do 5 lat
Inne rzeczowe aktywa trwałe	od 5 lat do 7 lat

Wartość końcową, okres użytkowania oraz metodę amortyzacji składników aktywów weryfikuje się corocznie i w razie konieczności – koryguje z efektem od początku właśnie zakończonego roku obrotowego.

Poszczególne składniki rzeczowych aktywów trwałych są ujęte osobno i amortyzowane w ciągu okresu ich ekonomicznej użyteczności.

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta z bilansu po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia danego składnika aktywów z bilansu (obliczone jako różnica pomiędzy ewentualnymi wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danej pozycji) są ujmowane w rachunku zysków i strat w okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

11.8. Rzeczowe aktywa trwałe w budowie

Rzeczowe aktywa trwałe w budowie są wyceniane w wysokości ogółu kosztów pozostających w bezpośrednim związku z ich nabyciem lub wytworzeniem, pomniejszonych o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. W ramach rzeczowych aktywów trwałych w budowie wykazywane są również materiały inwestycyjne. Rzeczowe aktywa trwałe w budowie nie są amortyzowane do momentu zakończenia ich budowy i oddania do użytkowania.

11.9. Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników niefinansowych aktywów trwałych. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, Spółka dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego dany składnik aktywów należy.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne odpowiada wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży tego składnika aktywów lub odpowiednio ośrodka wypracowującego środki pieniężne, lub jego wartości użytkowej, zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Wartość tę ustala się dla poszczególnych aktywów, chyba że dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie wpływów pieniężnych, które w większości są niezależne od tych, które są generowane przez inne aktywa lub Spółki aktywów. Jeśli wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa niż jego wartość odzyskiwalna, ma miejsce utrata wartości i dokonuje się wówczas odpisu do ustalonej wartości odzyskiwalnej. Przy szacowaniu wartości użytkowej prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej przed uwzględnieniem skutków opodatkowania, która odzwierciedla bieżące rynkowe oszacowanie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko typowe dla danego składnika aktywów. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości składników majątkowych używanych w działalności kontynuowanej ujmują się w tych kategoriach kosztów, które odpowiadają funkcji składnika aktywów, w przypadku którego stwierdzono utratę wartości.

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy występują przesłanki wskazujące na to, że odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, który był ujęty w okresach poprzednich w odniesieniu do danego składnika aktywów jest zbędny, lub czy powinien zostać zmniejszony. Jeżeli takie przesłanki występują, Spółka szacuje wartość odzyskiwalną tego składnika aktywów. Poprzednio ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu wtedy i tylko wtedy, gdy od czasu ujęcia ostatniego odpisu aktualizującego nastąpiła zmiana wartości szacunkowych stosowanych do ustalenia wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów. W takim przypadku, podwyższa się wartość bilansową składnika aktywów do wysokości jego wartości odzyskiwalnej. Podwyższona kwota nie może przekroczyć wartości bilansowej składnika aktywów, jaka zostałaby ustalona (po odjęciu umorzenia), gdyby w ubiegłych latach w ogóle nie ujęto odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w odniesieniu do tego składnika aktywów. Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości składnika aktywów ujmuje się niezwłocznie jako przychód w rachunku zysków i strat. Po odwróceniu odpisu aktualizującego, w kolejnych okresach odpis amortyzacyjny dotyczący danego składnika jest korygowany w sposób, który pozwala w ciągu pozostałego okresu użytkowania tego składnika aktywów dokonywać systematycznego odpisania jego zweryfikowanej wartości bilansowej pomniejszonej o wartość końcową.

11.10. Nieruchomości inwestycyjne

Początkowe ujęcie nieruchomości inwestycyjnych następuje według ceny nabycia z uwzględnieniem kosztów transakcji. Wartość bilansowa składnika nieruchomości inwestycyjnych obejmuje koszt wymiany części składowej nieruchomości inwestycyjnej w chwili jego poniesienia, o ile spełnione są kryteria ujmowania, i nie obejmuje kosztów bieżącego utrzymania tych nieruchomości.

Po początkowym ujęciu wartość nieruchomości inwestycyjnych pomniejszana jest o umorzenie i odpisy z tytułu utraty wartości.

Nieruchomości inwestycyjne są usuwane z bilansu w przypadku ich zbycia lub w przypadku stałego wycofania danej nieruchomości inwestycyjnej z użytkowania, gdy nie są spodziewane żadne przyszłe korzyści z jej sprzedaży. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia nieruchomości inwestycyjnej z bilansu są ujmowane w rachunku zysków i strat w tym okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

Przeniesienia aktywów do nieruchomości inwestycyjnych dokonuje się tylko wówczas, gdy następuje zmiana sposobu ich użytkowania potwierdzona przez zakończenie użytkowania składnika aktywów przez właściciela, zawarcie umowy leasingu operacyjnego lub zakończenie budowy/ wytworzenia nieruchomości inwestycyjnej. Jeżeli składnik aktywów wykorzystywany przez właściciela - Spółkę staje się nieruchomością inwestycyjną, Spółka stosuje zasady opisane w części Rzeczowe aktywa trwałe aż do dnia zmiany sposobu użytkowania tej nieruchomości.

Nieruchomości inwestycyjne w momencie ich nabycia zostają podzielone na części składowe będące pozycjami o istotnej wartości, do których można przyporządkować odrębny okres ekonomicznej użyteczności. Częścią składową są również koszty generalnych remontów.

Nieruchomości inwestycyjne, z wyjątkiem gruntów są amortyzowane liniowo w okresie odpowiadającym szacowanemu okresowi ich ekonomicznej użyteczności.

Budynki, budowle lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej 14 lat

Urządzenia techniczne i maszyny od 2,5 roku do 14 lat

Wartość końcową, okres użytkowania oraz metodę amortyzacji składników nieruchomości inwestycyjnych weryfikuje się corocznie, i w razie konieczności – koryguje z efektem od początku właśnie zakończonego roku obrotowego.

Poszczególne składniki nieruchomości inwestycyjnych są ujęte osobno i amortyzowane w ciągu okresu ich ekonomicznej użyteczności.

11.11. Inwestycje w jednostkach zależnych, współzależnych i stowarzyszonych

Inwestycje w jednostkach zależnych, współzależnych i stowarzyszonych dotyczą udziałów w jednostkach, które nie są notowane na aktywnym rynku, a więc ich wartość godziwa nie może być wiarygodnie określona. Udziały te wykazywane są w bilansie według kosztu historycznego pomniejszonego o ewentualną utratę wartości.

Spółka na każdy dzień bilansowy przeprowadza analizę posiadanych udziałów w jednostkach zależnych i współzależnych pod kątem identyfikacji przesłanek wystąpienia utraty wartości inwestycji. W odniesieniu do inwestycji, w stosunku do których zidentyfikowano przesłanki Spółka przeprowadza analizę obejmującą między innymi porównanie wartości udziałów z wartością aktywów netto jednostek powiązanych, bądź projekcjami finansowymi przygotowanymi dla testowanych biznesów.

Stratę z tytułu utraty wartości ujmuje się w wysokości kwoty, o jaką wartość bilansowa danego składnika aktywów przewyższa jego wartość odzyskiwalną. Wartość odzyskiwalna stanowi wyższą z dwóch kwot: wartości godziwej aktywów, pomniejszonej o koszty sprzedaży, lub wartości użytkowej. Udziały, w odniesieniu do których uprzednio stwierdzono utratę wartości, oceniane są na każdy dzień bilansowy pod kątem występowania przesłanek wskazujących na możliwość odwrócenia dokonanego odpisu.

11.12. Aktywa finansowe

Od 1 stycznia 2018 r. Spółka klasyfikuje aktywa finansowe do następujących kategorii:

- Wyceniane według zamortyzowanego kosztu,
- Wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- Wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody,

Klasyfikacja jest uzależniona od przyjętego przez Spółkę modelu zarządzania aktywami finansowymi oraz warunków umownych przepływów pieniężnych. Spółka dokonuje reklasyfikacji inwestycji w instrumenty dłużne wtedy i tylko wtedy, gdy zmienia się model zarządzania tymi aktywami.

Ujmowanie i zaprzestanie ujmowania

Aktywa finansowe ujmuje się, gdy Spółka staje się stroną postanowień umownych instrumentu. Aktywa finansowe wyłącza się z ksiąg rachunkowych, gdy prawa do uzyskania przepływów pieniężnych z aktywów finansowych wygasły lub zostały przeniesione, a Spółka dokonała przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i wszystkich pożytków z tytułu własności.

Wycena na moment początkowego ujęcia

Na moment początkowego ujęcia, Spółka wycenia składnik aktywów finansowych według wartości godziwej powiększonej o, w przypadku składnika aktywów finansowych, który nie wycenia w wartości godziwej przez wynik finansowy, koszty transakcji, które można bezpośrednio przyporządkować nabyciu składnika aktywów finansowych. Koszty transakcji dotyczących aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy są ujmowane w wyniku finansowym.

Instrumenty dłużne – Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu

Instrumenty dłużne utrzymywane w celu ściągnięcia umownych przepływów, które obejmują wyłącznie spłaty kapitału i odsetek („SPPI” ang. *solely payment of principal and interest*), są wyceniane według zamortyzowanego kosztu. Przychody z tytułu odsetek wycenia się metodą efektywnej stopy procentowej i wykazuje w pozycji „przychody z tytułu odsetek” w wyniku finansowym. Odpisy z tytułu utraty wartości ujmuje się zgodnie z zasadą rachunkowości wskazaną w nocie 11.13 i prezentuje w pozycji „odpisy z tytułu trwałej utraty wartości aktywów finansowych”. W szczególności, w tej kategorii Spółka klasyfikuje:

- należności handlowe poza należnościami podlegającymi faktoringowi,
- pożyczki, które spełniają test klasyfikacyjny SPPI i które zgodnie z modelem biznesowym są wykazywane jako „utrzymywane w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych”, środki pieniężne i ich ekwiwalenty.

Instrumenty dłużne – Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Aktywa, które nie spełniają kryteriów wyceny według zamortyzowanego kosztu lub w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody, wycenia się w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Instrumenty kapitałowe – Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody

Po początkowym ujęciu Spółka wycenia wszystkie inwestycje w instrumenty kapitałowe w wartości godziwej. Spółka wybrała opcję prezentowania zysków i strat z tytułu zmiany wartości godziwej instrumentów kapitałowych w pozostałych całkowitych dochodach. W przypadku dokonania takiego wyboru, zyski i straty z tytułu zmian wartości godziwej nie podlegają późniejszej reklasyfikacji do wyniku finansowego w momencie zaprzestania ujmowania inwestycji. Dywidendy z takich inwestycji ujmuje się w wyniku finansowym w momencie ustanowienia prawa Spółki do otrzymania płatności. Odpisy z tytułu utraty wartości (i odwrócenie odpisów) w odniesieniu do inwestycji kapitałowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody nie są prezentowane osobno od innych zmian wartości godziwej.

Zgodnie z MSSF 9 dane porównawcze niniejszego sprawozdania finansowego oparte są na założeniach MSR 39, opisane poniżej:

Aktywa finansowe dzielone są na następujące kategorie:

- Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności,
- Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- Pożyczki udzielone i należności,
- Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności są to aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, o określonych lub możliwych do określenia płatnościach oraz ustalonym terminie wymagalności, które Spółka zamierza i ma możliwość utrzymać w posiadaniu do tego czasu, inne niż:

- wyznaczone przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- wyznaczone jako dostępne do sprzedaży,
- spełniające definicję pożyczek i należności.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności kwalifikowane są jako aktywa długoterminowe, jeżeli ich zapadalność przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Składnikiem aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy jest składnik spełniający jeden z poniższych warunków:

- a) Jest klasyfikowany jako przeznaczony do obrotu. Składniki aktywów finansowych kwalifikuje się jako przeznaczone do obrotu, jeśli są:
 - nabyte głównie w celu sprzedaży w krótkim terminie,
 - częścią portfela określonych instrumentów finansowych zarządzanych łącznie i co do których istnieje prawdopodobieństwo uzyskania zysku w krótkim terminie,
 - instrumentami pochodnymi, z wyłączeniem instrumentów pochodnych będących elementem rachunkowości zabezpieczeń oraz umów gwarancji finansowych,
- b) Został zgodnie z MSR 39 zakwalifikowany do tej kategorii w momencie początkowego ujęcia.

Jeżeli kontrakt zawiera jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych, cały kontrakt może zostać zakwalifikowany do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Nie dotyczy to przypadków, gdy wbudowany instrument pochodny nie wpływa istotnie na przepływy pieniężne z kontraktu lub wydzielenie wbudowanych instrumentów pochodnych jest wyraźnie zakazane. Aktywa finansowe mogą być przy pierwotnym ujęciu zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli poniższe kryteria są spełnione: (i) taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność traktowania, gdy zarówno wycena jak i zasady rozpoznawania strat lub zysków podlegają innym regulacjom; lub (ii) aktywa są częścią grupy aktywów finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem; lub (iii) aktywa finansowe zawierają wbudowane instrumenty pochodne, które powinny być oddzielnie ujmowane.

Pożyczki udzielone i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. Zalicza się je do aktywów obrotowych, o ile termin ich wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego. Pożyczki udzielone i należności o terminie wymagalności przekraczającym 12 miesięcy od dnia bilansowego zalicza się do aktywów trwałych.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są to aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, które zostały zaklasyfikowane jako dostępne do sprzedaży lub nienależące do żadnej z wcześniej wymienionych trzech kategorii aktywów. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są ujmowane według wartości godziwej, bez potrącania kosztów transakcji sprzedaży, z uwzględnieniem wartości rynkowej na dzień bilansowy. W przypadku braku notowań giełdowych na

aktywnym rynku i braku możliwości wiarygodnego określenia ich wartości godziwej metodami alternatywnymi, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane są w cenie nabycia skorygowanej o odpis z tytułu utraty wartości. Dodatnią i ujemną różnicę pomiędzy wartością godziwą aktywów dostępnych do sprzedaży (jeśli istnieje cena rynkowa ustalona na aktywnym rynku albo których wartość godziwa może być ustalona w inny wiarygodny sposób), a ich ceną nabycia, po pomniejszeniu o podatek odroczone, ujmuje się w innych całkowitych dochodach. Spadek wartości aktywów dostępnych do sprzedaży spowodowany utratą wartości ujmuje się jako pozostałe koszty.

Nabycie i sprzedaż aktywów finansowych rozpoznawane są na dzień dokonania transakcji. W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej, powiększonej, w przypadku składnika aktywów niekwalifikowanego jako wyceniony w wartości godziwej przez wynik finansowy, o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia.

Składnik aktywów finansowych zostaje usunięty z bilansu, gdy prawa do przepływów pieniężnych z danego aktywa wygasły lub zostały przeniesione i Spółka przeniosła zasadniczo wszystkie ryzyka i korzyści wynikające z własności; zazwyczaj ma to miejsce w przypadku sprzedaży instrumentu lub gdy wszystkie przepływy środków pieniężnych przypisane danemu instrumentowi przechodzą na niezależną stronę trzecią.

11.13. Utrata wartości aktywów finansowych, z wyjątkiem należności handlowych

Spółka dokonuje oceny oczekiwanych strat kredytowych związanych z instrumentami dłużnymi wycenianymi według zamortyzowanego kosztu i w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody, niezależnie od tego, czy wystąpiły przesłanki utraty wartości.

Dla oszacowania odpisu indywidualnego dla udzielonych pożyczek Spółka stosuje prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania na podstawie danych finansowych pożyczkobiorcy.

Spółka stosuje trzystopniowy model utraty wartości dla aktywów finansowych, za wyjątkiem należności handlowych:

- Stopień 1 – salda, dla których ryzyko kredytowe nie wzrosło znacząco od początkowego ujęcia. Oczekiwane straty kredytowe określa się na podstawie prawdopodobieństwa niewypełnienia zobowiązania w ciągu 12 miesięcy (tj. całkowita oczekiwana strata kredytowa pomnożona jest przez prawdopodobieństwo, że strata wystąpi w ciągu następujących 12 miesięcy),
- Stopień 2 – obejmuje salda, dla których nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od początkowego ujęcia, ale brak jest obiektywnych przesłanek utraty wartości. Oczekiwane straty kredytowe określa się na podstawie prawdopodobieństwa niewypełnienia zobowiązania przez cały umowny okres życia danego aktywa,
- Stopień 3 – obejmuje salda z obiektywną przesłanką utraty wartości.

W zakresie w jakim zgodnie z powyższym modelem konieczna jest ocena czy nastąpił znaczący wzrost ryzyka kredytowego, Spółka uwzględnia następujące przesłanki przy dokonaniu tej oceny:

- Pożyczka jest przeterminowana co najmniej 30 dni,
- Nastąpiły zmiany legislacyjne, technologiczne lub makroekonomiczne, które mają znaczący wpływ negatywny wpływ na dłużnika,
- Pojawiły się informacje o znaczącym niekorzystnym zdarzeniu dotyczącym pożyczki lub inne pożyczki tego samego dłużnika od innego pożyczkodawcy, np. wypowiedzenie umowy pożyczki, naruszenie jej warunków czy renegocjacja warunków ze względu na trudności finansowe itd.
- Dłużnik stracił znaczącego klienta lub dostawcę albo doświadczył innych niekorzystnych zmian na swoim rynku.

11.14. Leasing

Spółka jako leasingodawca

Umowy leasingowe, do których zaliczamy umowy wynajmu, zgodnie z którymi Spółka zachowuje całe ryzyko i wszystkie korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Koszty leasingu ujmowane są w kosztach bieżących, natomiast przychody z tytułu przedmiotu leasingu ujmowane są w przychodach okresu.

Spółka jako leasingobiorca

Umowy leasingu finansowego, które przenoszą na Spółkę zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, są ujmowane w bilansie na dzień rozpoczęcia leasingu według niższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej aktywa trwałego stanowiącego przedmiot leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych. Opłaty leasingowe są rozdzielane pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty finansowe są ujmowane bezpośrednio w ciężar rachunku zysków i strat.

Aktywa trwale użytkowane na mocy umów leasingu finansowego są amortyzowane przez krótszy z dwóch okresów: szacowany okres użytkowania rzeczowego aktywa trwałego lub okres leasingu.

Umowy leasingowe, zgodnie z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego ujmowane są jako koszty w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

11.15. Zapasy

Zapasy są wyceniane według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia/kosztu wytworzenia i możliwej do uzyskania ceny sprzedaży netto. Zapasy materiałów są powiększane o koszty poniesione w celu doprowadzenia składników majątkowych do ich aktualnego miejsca i stanu i rozliczane są według ceny nabycia ustalonej na podstawie metody „średniej ważonej”.

Koszty wytworzenia produktów gotowych i produktów w toku produkcji obejmują koszty bezpośrednich materiałów i robocizny oraz uzasadnioną część pośrednich kosztów produkcji, ustaloną przy normalnym wykorzystaniu zdolności produkcyjnych.

Cena sprzedaży netto jest to możliwa do uzyskania na dzień bilansowy cena sprzedaży bez podatku od towarów i usług i podatku akcyzowego, pomniejszona o rabaty, opusty i tym podobne oraz koszty związane z przystosowaniem składnika do sprzedaży i dokonaniem tej sprzedaży.

W ramach zapasów ujmowane są materiały i towary, zaliczki na poczet dostaw oraz nakłady na development farm wiatrowych, których przydatność do użytkowania została uznana za prawdopodobną.

11.16. Utrata wartości należności krótko- i długoterminowych

Należności handlowe z wyjątkiem należności z tytułu leasingu szerzej opisanego w punkcie 11.14 są wykazywane w kwocie wymaganej zapłaty pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości.

MSSF 9 wymaga oszacowania oczekiwanej straty dla należności handlowych, niezależnie od tego czy wystąpiły, czy też nie przesłanki do stworzenia takiego odpisu. Standard przewiduje 3 stopniową klasyfikację aktywów finansowych pod kątem ich utraty wartości: (1) Stopień 1 – salda, dla których nastąpiło znaczące zwiększenie ryzyka kredytowego od momentu początkowego ujęcia i dla których ustala się oczekiwana strata w oparciu o prawdopodobieństwo niewypłacalności w ciągu 12 miesięcy, (2) Stopień 2 – salda dla których nastąpiło znaczące zwiększenie ryzyka kredytowego od momentu początkowego ujęcia i dla których ustala się oczekiwana strata w oparciu o prawdopodobieństwo niewypłacalności w ciągu całego okresu kredytowania, (3) Stopień 3 – salda ze stwierdzoną utratą

wartości. Standard zezwala na przyjęcie uproszczeń dotyczących klasyfikacji należności krótkoterminowych i zaklasyfikowania ich do Stopnia 2.

Należności handlowe homogeniczne/rozdrobione, które w oparciu o przeprowadzoną analizę portfelową zostały ocenione jako należności, które nie utraciły wartości (stopień 1 i 2) – oszacowanie ewentualnych odpisów aktualizacyjnych jest oparte na wykorzystaniu matrycy odpisów w oparciu o dane historyczne skorygowane o wpływ przyszłych czynników.

Należności handlowe z jednostkami istotnymi indywidualnie (kontrahenci kupujący znaczny wolumen wyrobów w danym segmencie, współpraca oparta o kontrakty długoterminowe) – oszacowanie ewentualnych odpisów aktualizacyjnych jest oparte na analizie należności z poszczególnymi kontrahentami.

Należności budżetowe prezentowane są w ramach pozostałych należności krótkoterminowych, z wyjątkiem należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych, które stanowią w bilansie odrębną pozycję.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość należności jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie należności w związku z upływem czasu jest ujmowane jako przychody finansowe.

11.17. Transakcje w walucie obcej

Transakcje wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji.

Na dzień bilansowy środki pieniężne, kredyty bankowe oraz pozostałe aktywa i pasywa pieniężne wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu kursu średniego NBP. Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów lub kosztów finansowych.

Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej są przeliczane po kursie z dnia dokonania wyceny do wartości godziwej.

Następujące kursy zostały przyjęte dla potrzeb wyceny:

	31.12.2018	31.12.2017
USD	3,7597	3,4813
EUR	4,3000	4,1709
GBP	4,7895	4,7001

11.18. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Wykazana w sprawozdaniu z przepływu środków pieniężnych pozycja środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych obejmuje gotówkę w kasie, lokaty bankowe, jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych, bony skarbowe i obligacje, które nie zostały potraktowane jako działalność lokacyjna. Środki pieniężne na rachunkach bankowych spełniają test SPPI oraz test modelu biznesowego „utrzymanie w celu ściągnięcia”, w związku z tym wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem odpisu z tytułu utraty wartości ustalonego zgodnie z modelem strat oczekiwanych.

11.19. Rozliczenia międzyokresowe

Spółka dokonuje czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów i przychodów, jeżeli dotyczą one przyszłych okresów sprawozdawczych. Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów dokonywane są w wysokości prawdopodobnych zobowiązań przypadających na bieżący okres sprawozdawczy.

11.20. Kapitał zakładowy

Kapitał zakładowy jest ujmowany w wysokości określonej w statucie Spółki i wpisanej w rejestrze sądowym. Różnice między wartością godziwą uzyskanej zapłaty i wartością nominalną akcji są ujmowane w kapitale zapasowym ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej. W przypadku wykupu akcji, kwota zapłaty za akcje obciąża kapitał własny i jest wykazywana w bilansie w pozycji akcji własnych. Zadeklarowane, lecz nie wniesione wkłady kapitałowe ujmuje się jako należne wkłady na poczet kapitału.

11.21. Rezerwy

Rezerwy ujmowane są wówczas, gdy na Spółce ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowy) wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy jest pewne lub wysoce prawdopodobne, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków uosabiających korzyści ekonomiczne, oraz gdy można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania.

Jeżeli Spółka spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wtedy, gdy jest rzeczą praktycznie pewną, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazane w rachunku zysków i strat po pomniejszeniu o wszelkie zwroty. W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowe.

11.22. Rezerwy na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne

Zgodnie z zakładowymi systemami wynagradzania pracownicy Spółki mają prawo do odpraw emerytalnych. Odprawy emerytalne są wypłacane jednorazowo, w momencie przejścia na emeryturę. Wysokość odpraw emerytalnych zależy od stażu pracy oraz średniego wynagrodzenia pracownika. Spółka tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą. Według MSR 19 natomiast odprawy emerytalne są programami określonych świadczeń po okresie zatrudnienia. Naliczone zobowiązania są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia i dotyczą okresu do dnia bilansowego. Informacje demograficzne oraz informacje o rotacji zatrudnienia oparte są o dane historyczne.

11.23. Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne

W momencie początkowego ujęcia, wszystkie kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne są ujmowane według wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki.

Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne są wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Przy ustalaniu zamortyzowanego kosztu uwzględnia się koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki oraz dyskonta lub premie uzyskane w związku ze zobowiązaniem.

Przychody i koszty są ujmowane w rachunku zysków i strat z chwilą usunięcia zobowiązania z bilansu, a także w wyniku rozliczenia metodą efektywnej stopy procentowej.

11.24. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług wykazywane są w kwocie wymagającej zapłaty. Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy obejmują zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu oraz zobowiązania finansowe pierwotnie zakwalifikowane do kategorii wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy. Zobowiązania finansowe są klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu, jeżeli zostały nabyte dla celów sprzedaży w niedalekiej przyszłości. Instrumenty pochodne, włączając wydzielone instrumenty wbudowane, są również klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu, chyba że są uznane za efektywne instrumenty zabezpieczające. Zobowiązania finansowe mogą być przy pierwotnym ujęciu zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli poniższe kryteria są spełnione: (i) taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność traktowania, gdy zarówno wycena jak i zasady rozpoznawania strat lub zysków podlegają innym regulacjom; lub (ii) zobowiązania są częścią zobowiązań finansowych Spółki, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem; lub (iii) zobowiązania finansowe zawierają wbudowane instrumenty pochodne, które powinny być oddzielnie ujmowane.

Inne zobowiązania finansowe, niebędące instrumentami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy, są wyceniane według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

Spółka wyłącza ze swojego bilansu zobowiązanie finansowe, gdy zobowiązanie wygasło – to znaczy, kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł. Zastąpienie dotychczasowego instrumentu dłużnego przez instrument o zasadniczo różnych warunkach dokonywane pomiędzy tymi samymi podmiotami Spółka ujmuje jako wygaśnięcie pierwotnego zobowiązania finansowego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Podobnie znaczące modyfikacje warunków umowy dotyczącej istniejącego zobowiązania finansowego Spółka ujmuje jako wygaśnięcie pierwotnego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Powstające z tytułu zamiany różnice odnośnych wartości bilansowych wykazuje się w rachunku zysków i strat.

Pozostałe zobowiązania niefinansowe obejmują w szczególności zobowiązania wobec urzędu skarbowego z tytułu podatku od towarów i usług oraz zobowiązania z tytułu otrzymanych zaliczek, które będą rozliczone poprzez dostawę towarów, usług lub środków trwałych. Pozostałe zobowiązania niefinansowe ujmowane są w kwocie wymagającej zapłaty.

11.25. Uznawanie przychodów

Dla okresów rozpoczynających się od 01.01.2018 Spółka stosuje MSSF15 dla okresu porównawczego Spółka stosuje MSR18.

MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 r. lub po tej dacie.

Zasady przewidziane w MSSF 15 dotyczą wszystkich umów skutkujących przychodami. Fundamentalną zasadą nowego standardu jest ujmowanie przychodów w momencie transferu kontroli nad towarami lub usługami na rzecz klienta, w wysokości ceny transakcyjnej. Wszelkie towary lub usługi sprzedawane w pakietach, które da się wyodrębnić w ramach pakietu, należy ujmować oddzielnie, ponadto wszelkie upusty i rabaty dotyczące ceny transakcyjnej należy co do zasady alokować do poszczególnych elementów pakietu. W wyniku dokonanej oceny nowe standardy nie zmieniły rozpoznania przychodów. Poniżej ujęto polityki rachunkowości dla poszczególnych kategorii przychodów.

11.25.1. Sprzedaż towarów i produktów

Przychody są ujmowane w momencie, gdy znaczące ryzyko i korzyści wynikające z prawa własności towarów bądź produktów zostały przekazane nabywcy oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób.

11.25.2. Świadczenie usług

Przychody z tytułu świadczenia usług są ujmowane na podstawie stopnia zaawansowania ich realizacji. Jeżeli wyniku kontraktu nie można wiarygodnie oszacować, wówczas przychody uzyskiwane z tytułu tego kontraktu są ujmowane tylko do wysokości poniesionych kosztów, które Spółka spodziewa się odzyskać.

11.25.3. Odsetki

Przychody z tytułu odsetek są ujmowane sukcesywnie w miarę ich narastania (z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej, stanowiącej stopę dyskontującą przyszłe wpływy gotówkowe przez szacowany okres utrzymywania instrumentów finansowych) w stosunku do wartości bilansowej netto danego składnika aktywów finansowych.

11.25.4. Dywidendy

Dywidendy są ujmowane w momencie ustalenia praw akcjonariuszy lub udziałowców do ich otrzymania.

11.25.5. Przychody z tytułu wynajmu (leasingu operacyjnego)

Przychody z tytułu wynajmu nieruchomości inwestycyjnych ujmowane są metodą liniową przez okres wynajmu w stosunku do otwartych umów.

11.25.6. Dotacje

Jeżeli istnieje uzasadniona pewność, że dotacja zostanie uzyskana oraz spełnione zostaną wszystkie związane z nią warunki, wówczas dotacje są ujmowane według ich wartości godziwej.

Jeżeli dotacja dotyczy danej pozycji kosztowej, wówczas jest ona ujmowana jako przychód w sposób współmierny do kosztów, które dotacja ta ma w zamierzeniu kompensować. Jeżeli dotacja dotyczy składnika aktywów, wówczas jej wartość godziwa jest ujmowana na koncie przychodów przyszłych okresów, a następnie stopniowo, drogą równych odpisów rocznych, odpisywana do rachunku zysków i strat przez szacowany okres użytkowania związanego z nią składnika aktywów.

11.26. Podatki**11.26.1. Podatek bieżący**

Zobowiązania i należności z tytułu bieżącego podatku za okres bieżący i okresy poprzednie wycenia się w wysokości kwot przewidywanej zapłaty na rzecz organów podatkowych (podlegających zwrotowi od organów podatkowych) z zastosowaniem stawek podatkowych i przepisów podatkowych, które prawnie lub faktycznie już obowiązywały na dzień bilansowy.

11.26.2. Podatek odroczony

Na potrzeby sprawozdawczości finansowej, podatek odroczony jest obliczany metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym.

Rezerwa na podatek odroczony ujmowana jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy rezerwa na podatek odroczony powstaje w wyniku początkowego ujęcia wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji niestanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania niemającej wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach – z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli inwestora i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych ulg podatkowych i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice, aktywa i straty:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy aktywa z tytułu odroczonego podatku dotyczące ujemnych różnic przejściowych powstają w wyniku początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji niestanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku jest ujmowany w bilansie jedynie w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości ww. różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Nieujęty składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlega ponownej ocenie na każdy dzień bilansowy i jest ujmowany do wysokości odzwierciedlającej prawdopodobieństwo osiągnięcia w przyszłości dochodów do opodatkowania, które pozwolą na odzyskanie tego składnika aktywów.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczony wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na dzień bilansowy lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na dzień bilansowy.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych bezpośrednio w kapitale własnym jest ujmowany w kapitale własnym, a nie w rachunku zysków i strat.

Spółka kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku i odroczony podatek dochodowy ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

11.26.3. Podatek od towarów i usług

Przychody, koszty, aktywa i zobowiązania są ujmowane po pomniejszeniu o wartość podatku od towarów i usług, z wyjątkiem:

- gdy podatek od towarów i usług zapłacony przy zakupie aktywów lub usług nie jest możliwy do odzyskania od organów podatkowych; wtedy jest on ujmowany odpowiednio jako część ceny nabycia składnika aktywów lub jako część pozycji kosztowej oraz
- należności i zobowiązań, które są wykazywane z uwzględnieniem kwoty podatku od towarów i usług.

Kwota netto podatku od towarów i usług możliwa do odzyskania lub należna do zapłaty na rzecz organów podatkowych jest ujęta w bilansie jako część należności lub zobowiązań.

11.27. Zysk netto na jedną akcję

Zysk netto na jedną akcję dla każdego okresu jest obliczany poprzez podzielenie zysku netto za dany okres przez średnią ważoną ilości akcji w danym okresie.

Rozwodniony zysk netto na jedną akcję dla każdego okresu jest obliczony poprzez podzielenie zysku netto za dany okres skorygowanego o zmiany zysku netto wynikające z zamiany potencjalnych akcji zwykłych przez przewidywaną średnią ważoną liczbę akcji.

11.28. Zobowiązania i należności warunkowe

Przez zobowiązania warunkowe rozumie się obowiązek wykonania świadczeń, których powstanie jest uzależnione od zaistnienia określonych zdarzeń. Zobowiązania warunkowe nie są wykazywane w bilansie, jednakże ujawnia się informację o zobowiązaniu warunkowym, chyba że prawdopodobieństwo wpływu środków uosabiających korzyści ekonomiczne jest znikome.

Należności warunkowe nie są wykazywane w bilansie, jednakże ujawnia się informację o należności warunkowej, jeżeli wpływ środków uosabiających korzyści ekonomiczne jest prawdopodobny.

12. Segmenty operacyjne

Spółka działa w jednorodnym segmencie operacyjnym.

13. Zysk netto przypadający na jedną akcję

Zysk podstawowy przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy Spółki przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu.

Zysk rozwodniony przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy (po potrąceniu odsetek od umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe) przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu (skorygowaną o wpływ opcji rozwadniających oraz rozwadniających umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe).

W okresie między dniem bilansowym a dniem sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie wystąpiły żadne transakcje dotyczące akcji zwykłych lub potencjalnych akcji zwykłych.

Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące zysku oraz akcji, które posłużyły do wyliczenia podstawowego i rozwodnionego zysku na jedną akcję:

ZYSK (STRATA) NA JEDNĄ AKCJĘ

	Za okres 12 miesięcy zakończony	
	31.12.2018	31.12.2017
Strata netto	(43 928)	(78 866)
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	45 443 547	45 443 547
Strata na jedną akcję zwykłą (w zł)	(0,97)	(1,74)

	Za okres 12 miesięcy zakończony	
	31.12.2018	31.12.2017
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	45 443 547	45 443 547
Efekt rozwodnienia	-	-
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych	45 443 547	45 443 547

14. Podział zysku

W dniu 25 kwietnia 2018 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Spółki postanowiło że strata za 2017 rok zostanie w całości pokryta z kapitału zapasowego.

15. Wartości niematerialne

Za okres zakończony 31.12.2018	nabyte koncesje, patenty licencje i podobne wartości, w tym:		wartości niematerialne, razem
	oprogramowanie komputerowe		
1. wartość brutto wartości niematerialnych na początek okresu	2 283	46	2 283
2. wartość brutto wartości niematerialnych na koniec okresu	2 283	46	2 283
3. skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	(1 854)	(46)	(1 854)
- amortyzacja okresu bieżącego	(306)	-	(306)
4. skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	(2 160)	(46)	(2 160)
5. odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	-	-	-
6. odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	-	-	-
7. wartość netto wartości niematerialnych na początek okresu	429	-	429
8. wartość netto wartości niematerialnych na koniec okresu	123	-	123

Za okres zakończony 31.12.2017	nabyte koncesje, patenty licencje i podobne wartości, w tym:		wartości niematerialne, razem
		oprogramowanie komputerowe	
1. wartość brutto wartości niematerialnych na początek okresu	2 274	46	2 274
a) zwiększenia (z tytułu)	9	-	9
- nabycie	9	-	9
2. wartość brutto wartości niematerialnych na koniec okresu	2 283	46	2 283
3. skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	(1 540)	(46)	(1 540)
- amortyzacja okresu bieżącego	(314)	-	(314)
4. skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	(1 854)	(46)	(1 854)
5. odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	-	-	-
6. odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	-	-	-
7. wartość netto wartości niematerialnych na początek okresu	734	-	734
8. wartość netto wartości niematerialnych na koniec okresu	429	-	429

16. Rzeczowe aktywa trwałe

Za okres zakończony 31.12.2018	budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	urządzenia techniczne i maszyny	środki transportu	inne rzeczowe aktywa trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe, razem
1. wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych na początek okresu	845	452	1 502	649	3 448
a) zwiększenia (z tytułu)	-	133	450	135	718
- nabycie	-	133	450	135	718
b) zmniejszenia (z tytułu)	-	(7)	(408)	-	(415)
- sprzedaż i likwidacja	-	(7)	(408)	-	(415)
2. wartość brutto rzeczowych trwałych na koniec okresu	845	578	1 544	784	3 751
3. skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	(304)	(346)	(1 030)	(531)	(2 211)
a) amortyzacja okresu bieżącego	(83)	(69)	(205)	(85)	(442)
b) zmniejszenia (z tytułu)	-	7	270	-	277
- sprzedaż i likwidacja	-	7	270	-	277
4. skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	(387)	(408)	(965)	(616)	(2 376)
5. odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	-	-	-	-	-
6. odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	-	-	-	-	-
7. wartość netto rzeczowych aktywów trwałych na początek okresu	541	106	472	118	1 237
8. wartość netto rzeczowych aktywów trwałych na koniec okresu	458	170	579	168	1 375

Wartość bilansowa środków transportu użytkowanych na dzień 31 grudnia 2018 roku na mocy umów leasingu finansowego wynosi 567 tys. zł

Za okres zakończony 31.12.2017	budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	urządzenia techniczne i maszyny	środki transportu	inne rzeczowe aktywa trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe, razem
1. wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych na początek okresu	845	455	1 554	649	3 503
a) zwiększenia (z tytułu)	-	18	134	-	152
- nabycie	-	18	134	-	152
b) zmniejszenia (z tytułu)	-	(21)	(186)	-	(207)
- sprzedaż i likwidacja	-	(21)	(186)	-	(207)
2. wartość brutto rzeczowych trwałych na koniec okresu	845	452	1 502	649	3 448
3. skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	(221)	(291)	(901)	(459)	(1 872)
a) amortyzacja okresu bieżącego	(83)	(75)	(316)	(72)	(546)
b) zmniejszenia (z tytułu)	-	20	187	-	207
- sprzedaż i likwidacja	-	20	187	-	207
4. skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	(304)	(346)	(1 030)	(531)	(2 211)
5. odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	-	-	-	-	-
6. odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	-	-	-	-	-
7. wartość netto rzeczowych aktywów trwałych na początek okresu	624	164	653	190	1 631
8. wartość netto rzeczowych aktywów trwałych na koniec okresu	541	106	472	118	1 237

Wartość bilansowa środków transportu użytkowanych na dzień 31 grudnia 2017 roku na mocy umów leasingu finansowego wynosi 448 tys. zł

17. Długoterminowe aktywa finansowe

W okresie zakończonym 31 grudnia 2018 roku Spółka odwróciła część odpisów dokonanych w poprzednich latach z tytułu utraty wartości udziałów w spółkach zależnych w łącznej kwocie 30.456 tys. zł oraz dokonała odpisów z tego samego tytułu w łącznej kwocie 51.526 tys. zł (2017: dokonano odpisów na kwotę 105.659 tys. zł), szerzej opisanych w nocie 34 i 35.

	31.12.2018	31.12.2017
- udziały lub akcje w spółkach nie notowanych na giełdzie	825 191	938 842
- udzielone pożyczki	10 740	12 347
- gwarancje udzielone spółkom zależnym	71	71
Długoterminowe aktywa finansowe, razem	836 002	951 260

Udziały lub akcje wyceniane są w wartości godziwej przez wynik finansowy, natomiast pożyczki poprzez zamortyzowany koszt.

udziały lub akcje w spółkach nie notowanych na giełdzie

stan na 01.01.2018	938 842
podwyższenie kapitału	70 220
zwrot dopłat do kapitału	(6 945)
sprzedaż udziałów	(154 704)
zmniejszenie odpisów	30 456
zwiększenie odpisów *	(52 678)
stan na 31.12.2018	825 191

*) z czego kwota 1.152 tys. zł w rachunku zysków i strat jest prezentowana netto z przychodami z tytułu wynagrodzenia za umorzenie udziałów

W dniu 22 maja 2018 r. Spółka oraz Statoil Holding Netherlands B.V. („Statoil”) zawarły umowę przyrzeczoną przenoszącą własność 50% udziałów („Udziały”) posiadanych przez Spółkę w każdej z następujących spółek (i) MFW Bałtyk II Sp. z o.o. (dawniej: Polenergia Bałtyk II sp. z o. o.) oraz (ii) w MFW Bałtyk III Sp. z o.o. (dawniej: Polenergia Bałtyk III sp. z o. o.) (łącznie „SPV”, lub „Bałtyk II”, „Bałtyk III”), które prowadzą projekty budowy morskich farm wiatrowych („Projekt”) na Bałtyku. Sprzedaż udziałów w SPV ma być zrealizowana w ramach uzgodnionej przez strony współpracy w zakresie wspólnej realizacji Projektu („Transakcja”).

W tym samym dniu własność Udziałów w SPV przeszła na Statoil Holding Netherlands. Jednocześnie, tego samego dnia, doszło do zawarcia: (i) umów dotyczących rozwoju oraz realizacji projektów budowy morskich farm wiatrowych na Bałtyku (tzw. Development and Execution Services Agreements) pomiędzy każdą z SPV oraz Statoil New Energy Service Centre B.V. (członkiem grupy kapitałowej Statoil), (ii) umów serwisowych pomiędzy każdą z SPV i Spółką oraz (iii) porozumień wspólników dotyczących każdej z SPV pomiędzy Spółką, Statoil Holding Netherlands oraz odpowiednio każdą z SPV.

Warunki transakcji zbycia Udziałów w SPV przez Polenergia, w tym umowy przyrzeczonej przenoszącej na Statoil Holding Netherlands Udziały w SPV oraz innych umów wskazanych są następujące:

- Łączna bazowa cena sprzedaży Udziałów w SPV to 94 275 tys. zł ustalona w oparciu o rzeczywiste koszty poniesione przez Spółkę na realizację Projektu, z uwzględnieniem standardowego mechanizmu korekty tej kwoty opartego na sytuacji finansowej SPV na chwilę przeniesienia własności Udziałów, powiększona o kwotę 5.000.000 EUR (tj. 4,2991 zł wg kursu na dzień zbycia) płatną w ratach do 30 września 2019 r.
- Strony ustaliły także dodatkowe płatności warunkowe przez Statoil na rzecz Polenergia, uzależnione od realizacji określonych etapów lub parametrów Projektu. Z tytułu tego

wynagrodzenia warunkowego nie ujęto należności ze względu na niepewność co do realizacji celów warunkujących otrzymanie tego wynagrodzenia.

- Zawarto dwa porozumienia wspólników dotyczących SPV ("Porozumienie Wspólników). Porozumienie Wspólników określa wzajemne prawa i obowiązki Polenergia i Statoil jako wspólników SPV oraz zasady współpracy w realizacji Transakcji. Zawarte porozumienia ustanawiają współkontrolę nad SPV gdyż wszystkie istotne decyzje dotyczące działalności Bałtyk II i Bałtyk III wymagają jednomyślnej zgody obu inwestorów.
- Dodatkowo, zawarto pomiędzy SPV oraz wskazanym podmiotem z grupy kapitałowej Statoil (który będzie świadczył określone usługi na rzecz SPV jako Manager Projektu) szereg umów dotyczących rozwoju oraz realizacji Projektu przez każdą z SPV (tzw. Development and Execution Services Agreements oraz Operation and Maintenance Services Agreements), określających m.in. zakres usług świadczonych przez Managera Projektu, obowiązki i zakres odpowiedzialności, wynagrodzenie Managera oraz zasady zaangażowania podwykonawców do realizacji usług. Strony ustaliły, że Polenergia (lub wskazane podmioty z grupy kapitałowej Polenergia) będzie działała na rzecz SPV w porozumieniu z Managerem Projektu w zakresie realizacji określonego zakresu usług na potrzeby Projektu. W zakresie dotyczącym praw i obowiązków stron jako wspólników SPV, Porozumienie Wspólników określa m.in. (i) zasady dotyczące organizacji wewnętrznej oraz działalności biznesowej SPV oraz (ii) zasady dotyczące zbywania i nabywania udziałów w SPV oraz ograniczeń ich dotyczących. W zakresie dotyczącym zasad realizacji Projektu, Porozumienie Wspólników określa główne fazy rozwoju oraz zasady zarządzania Projektem, prawa i obowiązki stron w zakresie planowania, budżetowania oraz finansowania Projektu oraz procedury rozwiązywania ewentualnych impasów decyzyjnych dotyczących Projektu. Prawem właściwym Porozumienia Wspólników jest prawo polskie.
- Opcja na zakup przez Statoil 50% udziałów kolejnej spółki zależnej Polenergia. W ramach Porozumienia Wspólników Polenergia wystawiła na rzecz Statoil Holding Netherlands opcję na zakup 50% udziałów w kolejnej spółce zależnej Polenergii, tj. Polenergia Bałtyk I S.A. wykonywalnej w okresie od dnia 22 maja 2018 r. do dnia 31 grudnia 2018 r. z ceną realizacji opcji ustaloną jako 50% wartości bilansowej dotychczas poniesionych nakładów przez Polenergia na budowę farmy wiatrowej Bałtyk I. Inwestycja w Bałtyk I stanowi wspólne przedsięwzięcie, gdyż Polenergia oraz Statoil posiadają współkontrolę (wszystkie istotne decyzje dotyczące działalności Bałtyk I wymagają jednomyślnej zgody obu inwestorów). W dniu 20 grudnia 2018 roku została zawarta przedwstępna, warunkowa umowa zbycia 50 % udziałów spółki zależnej Polenergia Bałtyk I SA. Zawarcie ostatecznej umowy przenoszącej jest uzależnione od spełnienia warunków zawieszających obejmujących (i) uzyskanie przez każdą ze stron bezwarunkowej zgody Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów na realizację transakcji oraz (ii) uzyskanie prawomocnej rejestracji przez Sąd Rejestrowy uchwały w przedmiocie przekształcenia SPV ze spółki akcyjnej w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością. Łączna bazowa cena sprzedaży Udziałów w SPV to 33 351 tys. zł.

W wyniku powyższej transakcji nastąpiła przesłanka do dokonania testu na utratę wartości 50% udziałów SPV będących własnością Spółki, w wyniku którego nie stwierdzono utraty wartości.

Wpływ sprzedaży na wynik Spółki przedstawiono poniżej:

Cena sprzedaży 50% udziałów jednostek zależnych Bałtyk III oraz Bałtyk II	115 771
- otrzymane środki pieniężne	94 275
- otrzymane środki pieniężne (1.667 tys.EUR)	7 167
- odroczone płatność ratalna (3.333 tys.EUR)	14 329
Koszt sprzedaży	(154 704)
- 50% udziałów w Bałtyk III	(112 648)
- 50% udziałów w Bałtyk II	(42 056)
Strata na sprzedaży 50% udziałów	(38 933)

18. Zapasy

	31.12.2018	31.12.2017
- development farm wiatrowych*)	10 362	10 362
Zapasy, razem	10 362	10 362
- odpisy aktualizujące wartość zapasów	1 681	1 681
Zapasy brutto, razem	12 043	12 043

*) Cykl operacyjny procesu developmentu może przekraczać okres 12 miesięcy

Żadna kategoria zapasów nie stanowiła zabezpieczenia kredytów w roku zakończonym 31 grudnia 2018 i w roku zakończonym 31 grudnia 2017. Na dzień 31 grudnia 2018 roku i na dzień 31 grudnia 2017 roku nie było zapasów wycenianych w cenie sprzedaży netto.

19. Należności krótkoterminowe

	31.12.2018	31.12.2017
- należności z tytułu dostaw i usług	10 865	12 823
- wobec jednostek powiązanych	10 185	12 504
- od pozostałych jednostek	680	319
- należności z tytułu podatku dochodowego	3 986	-
- pozostałe należności	7 922	595
- leasing finansowy	362	347
- inne*)	7 560	248
Należności krótkoterminowe netto, razem	22 773	13 418
- odpisy aktualizujące wartość należności	3 607	114
Należności krótkoterminowe brutto, razem	26 380	13 532

*) Na dzień 31 grudnia 2018 roku w pozycji inne 7.165 tys. zł stanowią należności z tytułu sprzedaży udziałów w spółkach MFW Bałtyk II Sp. z o.o. i MFW Bałtyk III Sp. z o.o.

Transakcje z podmiotami powiązаныmi przedstawione są w nocie 41.

Należności z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i mają zazwyczaj termin płatności od 7 do 45 dni.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku odpisy na należności z tytułu dostaw i usług wyniosły 3 607 tys. zł (2017: 114 tys. zł).

	31.12.2018	31.12.2017
Stan na początek roku	114	0
Zwiększenie	3 607	114
Wykorzystanie	(114)	-
Stan na koniec roku	3 607	114

Poniżej przedstawiono klasyfikację należności z tytułu dostaw i usług do poszczególnych stopni modelu utraty wartości:

	Razem	stopień 1	stopień 2
31.12.2018	10 865	10 217	648
31.12.2017	12 823	11 836	987

Zmiany wartości bilansowej brutto należności handlowych w bieżącym okresie sprawozdawczym zostały zaprezentowane w poniższej tabeli:

Należności z tytułu dostaw i usług	
Wartość brutto na 1.1.2018	12 937
Powstałe	26 577
Splacone	(25 042)
Wartość brutto 31.12.2018	14 472

Współczynniki niewypełnienia zobowiązania i kalkulację odpisów aktualizujących na dzień 31 grudnia 2018 roku przedstawia tabela poniżej:

	Razem	Należności od klientów korporacyjnych			
		Bieżące 0-30 dni	30-60 dni	60-90 dni	>90 dni
Należności na 31 grudnia 2018	14 472	12 118	96	99	2 159
Oczekiwane straty kredytowe	(3 607)	(2 096)	-	-	(1 511)

20. Rozliczenia międzyokresowe

	31.12.2018	31.12.2017
- ubezpieczenia	180	192
- prenumeraty	32	39
- przychody naliczone	2 936	3 579
- inne	4	69
Rozliczenia międzyokresowe, razem	3 152	3 879

Na dzień 31 grudnia 2018 roku przychody naliczone w kwocie 2 936 tys. zł (2017: 3 579 tys. zł) powstały w związku ze świadczeniem usług dla spółek zależnych.

21. Krótkoterminowe aktywa finansowe

	31.12.2018	31.12.2017
- w jednostkach zależnych	3 000	19 246
- udzielone pożyczki	3 000	-
- weksle	-	19 246
Krótkoterminowe aktywa finansowe, razem	3 000	19 246

W miesiącu wrześniu 2018 r. Grupa PEP Bioelektrownia 1 Sp. z o.o., Sp.k. wykupiła swoje weksle na łączną wartość 20.844 tys. zł.

22. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

	31.12.2018	31.12.2017
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty, w tym:	208 555	168 096
- środki pieniężne w kasie i na rachunkach	208 555	168 096
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty, razem	208 555	168 096

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stopy oprocentowania jednodniowych lokat bankowych. Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na różne okresy, od jednego dnia do jednego miesiąca, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Spółki na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych dla nich stóp procentowych.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania wyniosły 5 tys. zł (2017: 20 tys. zł).

23. Kapitał zakładowy i kapitały rezerwowe
23.1. Kapitał zakładowy (struktura)
31.12.2018

KAPITAŁ ZAKŁADOWY (STRUKTURA)			
Seria/ emisja	Rodzaj akcji	Liczba akcji	Wartość serii/emisji wg. wartości nominalnej
A	na okaziciela	2 213 904	4 428
B	na okaziciela	2 304 960	4 610
C	na okaziciela	515 256	1 031
D	na okaziciela	566 064	1 132
E	na okaziciela	1 338 960	2 678
F	na okaziciela	544 800	1 090
G	na okaziciela	683 376	1 367
H	na okaziciela	288 000	576
I	na okaziciela	856 704	1 713
J	na okaziciela	3 835 056	7 670
K	na okaziciela	1 640 688	3 281
L	na okaziciela	3 144 624	6 289
M	na okaziciela	182 359	365
N	na okaziciela	69 922	140
O	na okaziciela	70 908	142
P	na okaziciela	89 500	179
R	na okaziciela	37 560	75
S	na okaziciela	147 026	294
U	na okaziciela	125 300	251
W	na okaziciela	143 200	286
T	na okaziciela	945 800	1 891
Y	na okaziciela	1 570 000	3 140
Z	na okaziciela	24 129 580	48 259
Liczba akcji razem		45 443 547	
Kapitał zakładowy razem			90 887
Wartość nominalna jednej akcji w zł			2

23.2. Akcjonariusze o znaczącym udziale

Lp.	Akcjonariusz	Liczba akcji	Liczba głosów	Udział
1	Mansa Investments sp. z o.o.*	23 467 043	23 467 043	51,6%
2	China - Central and Eastern Europe Investment Co-operation Fund SCS SICAV-SIF**	7 266 122	7 266 122	16,0%
3	NN OFE	2 576 969	2 576 969	5,7%
4	Generali OFE	2 981 728	2 981 728	6,6%
5	Aviva OFE	3 732 000	3 732 000	8,2%
6	Others	5 419 685	5 419 685	11,9%
Total		45 443 547	45 443 547	100%

* W dniu 3 lipca 2018 roku Dominika Kulczyk zawarła umowę, na podstawie której nabyła od Kulczyk Investments S.A., spółki prawa luksemburskiego („KI”) 100% udziałów Kulczyk Holding S.à r.l., spółki prawa luksemburskiego posiadającej 100% udziałów Mansa Investments sp. z o.o., która posiada 23 467 043 akcji Polenergia S.A., stanowiących 51,64 % kapitału zakładowego Polenergia S.A. i uprawniających do wykonania 23 467 043 głosów na walnym zgromadzeniu Polenergia S.A., co stanowi 51,64 % ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Polenergia S.A.

** poprzez podmiot zależny Capedia Holdings Limited z siedzibą w Nikozji, Cypr

23.3. Pozostałe kapitały rezerwowe

Pozostałe kapitały rezerwowe powstały z ustawowych odpisów z zysków generowanych w poprzednich latach obrotowych.

23.4. Niepodzielony wynik finansowy i ograniczenia w wypłacie dywidendy

Zgodnie z wymogami Kodeksu Spółek Handlowych, Spółka jest obowiązana utworzyć kapitał zapasowy na pokrycie straty. Do tej kategorii kapitału przelewa się co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy wykazanego w sprawozdaniu Spółki, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału podstawowego. O użyciu kapitału zapasowego i rezerwowego rozstrzyga Walne Zgromadzenie; jednakże części kapitału zapasowego w wysokości jednej trzeciej kapitału zakładowego można użyć jedynie na pokrycie straty wykazanej w sprawozdaniu finansowym i nie podlega ona podziałowi na inne cele. Strata za 2017 rok została pokryta z kapitału zapasowego, tj. nadwyżki ze sprzedaży akcji powyżej jej wartości nominalnej.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku nie istnieją inne ograniczenia dotyczące wypłaty dywidendy.

24. Podatek dochodowy

24.1. Obciążenia podatkowe

	Za okres 12 miesięcy zakończony		Za okres 3 miesięcy zakończony	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Bieżący podatek dochodowy	5 620	-	836	-
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	5 620	-	836	-
Odroczony podatek dochodowy	3 343	(1 013)	(766)	630
Związany z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych	3 343	(1 013)	(766)	630
Obciążenie podatkowe wykazane w rachunku zysków i strat	8 963	(1 013)	70	630

24.2. Odroczonego podatek dochodowy

Odroczonego podatek dochodowy	Bilans		Rachunek zysków i strat	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego				
Środki trwałe	227	261	(34)	(57)
Środki pieniężne	5	-	5	-
Pożyczki	295	276	19	(743)
Należności leasingowe	479	541	(62)	(60)
Przychody	604	707	(103)	352
Rezerwa brutto z tytułu podatku odroczonego	1 610	1 785	(175)	(508)
Aktywa z tytułu podatku odroczonego				
Środki trwałe	859	964	(105)	(47)
Należności	-	-	-	(1)
Pożyczki	1 167	1 212	(45)	(36)
Zobowiązania	82	71	11	(36)
Rezerwy	1 564	1 532	32	311
Strata z lat ubiegłych	3 042	6 453	(3 411)	314
Aktywa brutto z tytułu podatku odroczonego	6 714	10 232	(3 518)	505
Obciążenie z tytułu odroczonego podatku dochodowego (Aktywa)/Rezerwa netto z tytułu podatku dochodowego	(5 104)	(8 447)	3 343	(1 013)

Straty podatkowe na których utworzono aktywo z tytułu podatku odroczonego wygasają w latach:

Rok	Wartość
2019	206
2020	700
2021	1 748
2022	388

	31.12.2018	31.12.2017
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego		
przypadające do realizacji po upływie 12 miesięcy	1 001	1 078
przypadające do realizacji w ciągu 12 miesięcy	609	707
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		
przypadające do realizacji po upływie 12 miesięcy	1 603	3 298
przypadające do realizacji w ciągu 12 miesięcy	5 111	6 935
Zobowiązania (Aktywa) z tytułu odroczonego podatku dochodowego (netto)	(5 104)	(8 448)

24.3. Efektywna stawka podatkowa

Uzgodnienie podatku dochodowego od wyniku finansowego brutto przed opodatkowaniem według ustawowej stawki podatkowej z podatkiem dochodowym liczonym według efektywnej stawki podatkowej:	Za okres 12 miesięcy zakończony	
	31.12.2018	31.12.2017
Obciążenie z tytułu podatku w rachunku zysków i strat, w tym:	8 963	(1 013)
Podatek bieżący *)	5 620	-
Podatek odroczony	3 343	(1 013)
Zysk (Strata) brutto przed opodatkowaniem	(34 965)	(79 879)
Obciążenie podatkowe od wyniku brutto według stawki podatkowej 19% (2017: 19%)	(6 643)	(15 177)
Podatek bieżący spółek komandytowych	(12)	1 469
Podatek odroczony (zmiana) spółek komandytowych	112	50
Koszty nie stanowiące kosztów uzyskania przychodów:	(33 931)	(35 909)
- pozostałe różnice trwale	(142)	(15 745)
- różnica przejściowa, od której nie tworzone jest aktywo/rezerwa podatkowe**)	(33 789)	(20 075)
- korekta podatku odroczonego	-	(89)
Przychody nie będące podstawą do opodatkowania:	18 225	20 226
- dywidendy	12 438	20 226
- inne***	5 787	-
Podatek wg efektywnej stawki podatkowej	8 963	(1 013)

*) podatek bieżący wynikający głównie ze sprzedaży 50% udziałów MFW Bałtyk II Sp. z o.o. i MFW Bałtyk III Sp. z o.o.

***) dotyczy głównie różnic wynikających z wartości księgowej i podatkowej finansowych aktywów trwałych

****) dotyczy przychodów z tytułu odwrócenia odpisu z tytułu utraty wartości udziałów

25. Rezerwy

REZERWY		
	31.12.2018	31.12.2017
Rezerwy długoterminowe		
Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	21	21
Razem rezerwy długoterminowe	21	21

Rezerwy krótkoterminowe

Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	12	12
Rezerwa na niewykorzystane urlopy	755	772
Razem rezerwy krótkoterminowe	767	784

Zmiana stanu rezerw długoterminowych i krótkoterminowych

Stan rezerw na początek okresu	805	738
utworzenie rezerw	70	87
rozwiązanie rezerw	(87)	(20)
Stan rezerw na koniec okresu	788	805

26. Zobowiązania długoterminowe z tytułu pożyczek

W okresie zakończonym 31 grudnia 2018 pożyczka udzielona przez spółkę Polenergia Elektrociepłownia Nowa Sarzyna Sp. z o.o. została w całości spłacona. Na dzień 31.12.2018 roku nie występują zobowiązania długoterminowe z tytułu pożyczek.

31.12.2017

Nazwa (firma) jednostki, ze wskazaniem formy prawnej	Kwota pożyczki pozostała do spłaty		Warunki oprocentowania	Termin spłaty
	tys.	waluta		
Polenergia Elektrociepłownia Nowa Sarzyna Sp. z o.o.	42 295	PLN	Wbor 3M	kwiecień 2019
Razem	42 295	PLN		

27. Zobowiązania krótkoterminowe

	31.12.2018	31.12.2017
- zobowiązania z tytułu dostaw i usług	760	1 883
- wobec jednostek powiązanych	-	285
- wobec jednostek pozostałych	760	1 598
- pozostałe zobowiązania	10 260	1 283
- budżetowe	1 881	760
- inne zobowiązania finansowe	47	205
- z tytułu wynagrodzeń	34	20
- fundusze specjalne	2	3
- inne *	8 296	295
Zobowiązania krótkoterminowe, razem	11 020	3 166

*) z czego 8.000 tys. zł stanowią zobowiązania z tytułu przeniesienia udziału komplementariusza w Energopep Sp. z o.o., Sp.k.

Transakcje z podmiotami powiązаныmi przedstawione są w nocie 41.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i zazwyczaj rozliczane w terminach 14 dniowych.

Pozostałe zobowiązania nie są oprocentowane.

28. Rozliczenia międzyokresowe

	31.12.2018	31.12.2017
- koszty przyszłych premii, wynagrodzeń	5 154	5 247
- koszty usług obcych	1 196	1 102
- pozostałe	29	28
Rozliczenia międzyokresowe krótkoterminowe, razem	6 379	6 377

29. Zobowiązania warunkowe

29.1. Udzielone gwarancje i poręczenia

Grupa PEP – Farma Wiatrowa 1 Sp. z o.o.

W dniu 28 listopada 2013 roku Spółka udzieliła warunkowego poręczenia na zobowiązania kredytowe FW1 (szerzej opisane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym w nocie 28) z tym, że realizacja zobowiązań z tytułu poręczenia nie może nastąpić wcześniej lub inaczej niż zgodnie z oryginalnym harmonogramem spłat. Poręczenie wchodzi w życie w momencie zaistnienia określonych w umowie zdarzeń, które na dzień 31 grudnia 2018 roku nie wystąpiły.

W dniu 31 grudnia 2015 roku zmaterializowały się warunki odnośnie konieczności odłożenia gotówki na rachunku rezerwy obsługi długu w FW 1. Spółka korzystając z dostępnej opcji w umowie kredytowej zdecydowała, że zamiast odkładania gotówki na rachunku rezerwy obsługi długu udzieli poręczenia. Na dzień 31 grudnia 2018 roku kwota poręczenia z tego tytułu wyniosła 2.951,5 tys. zł.

Poręczenie wygasa w dniu całkowitej spłaty zobowiązań z tytułu ww. kredytu.

Grupa PEP – Farma Wiatrowa 6 Sp. z o.o.

W dniu 20 grudnia 2012 roku mBank S.A. wystawił na zlecenie Spółki obowiązującą od 31 grudnia 2012 roku gwarancję zapłaty przez Spółkę Grupa PEP – Farma Wiatrowa 6 Sp. z o.o. („FW6”) zobowiązań wynikających z umowy o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej („Umowa o przyłączenie”) na rzecz PGE Dystrybucja SA (PGE).

Gwarancja została wystawiona z tenorem na dzień 31 grudnia 2019 r. Jej ważność wygasa również w wyniku rozliczenia kontraktu i zwrócenia dokumentu gwarancji przez PGE. W dniu 28 grudnia 2018 r. FW6 zapłaciła ostatnią rozliczającą część opłaty z tytułu ww. Umowy o przyłączenie. Do dnia 31 grudnia 2018 r. dokument ten nie został zwrócony.

W dniu 28 listopada 2013 roku Spółka udzieliła warunkowego poręczenia na zobowiązania kredytowe FW6 (szerzej opisane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym w nocie 28) z tym, że realizacja zobowiązań z tytułu poręczenia nie może nastąpić wcześniej lub inaczej niż zgodnie z oryginalnym harmonogramem spłat. Poręczenie wchodzi w życie w momencie zaistnienia określonych w umowie zdarzeń, które na dzień 31 grudnia 2018 roku nie wystąpiły.

W dniu 31 grudnia 2015 roku zmaterializowały się warunki odnośnie do konieczności odłożenia gotówki na rachunku rezerwy obsługi długu w FW 6. Spółka korzystając z dostępnej opcji w umowie kredytowej zdecydowała, że zamiast odkładania gotówki na rachunku rezerwy obsługi długu udzieli poręczenia. Na dzień 31 grudnia 2018 roku kwota poręczenia z tego tytułu wyniosła 1.590,3 tys. zł.

Poręczenie wygasa w dniu całkowitej spłaty zobowiązań z tytułu ww. kredytu.

Grupa PEP – Farma Wiatrowa 4 Sp. z o.o.

W dniu 28 listopada 2013 roku Spółka udzieliła warunkowego poręczenia na zobowiązania kredytowe FW4 (szerzej opisane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym w nocie 28) z tym, że realizacja zobowiązań z tytułu poręczenia nie może nastąpić wcześniej lub inaczej niż zgodnie z oryginalnym harmonogramem spłat. Poręczenie wchodzi w życie w momencie zaistnienia określonych w umowie zdarzeń które na dzień 31 grudnia 2018 roku nie wystąpiły.

W dniu 31 marca 2016 roku zmaterializowały się warunki odnośnie do konieczności odłożenia gotówki na rachunku rezerwy obsługi długu w FW 4. Spółka korzystając z dostępnej opcji w umowie kredytowej zdecydowała, że zamiast odkładania gotówki na rachunku rezerwy obsługi długu udzieli poręczenia.

Na dzień 31 grudnia 2018 r. kwota poręczenia z tego tytułu roku wyniosła 5.277 tys. zł.

Poręczenie wygasa w dniu całkowitej spłaty zobowiązań z tytułu ww. kredytu.

Amon Sp. z o.o. i Talia Sp. z o.o.

W dniu 27 grudnia 2012 roku Spółka udzieliła poręczenia weksla in blanco wystawionego przez Talia Sp. z o.o. (Talia) na rzecz „Agro-Tak” Zagrodno Bronisław Tabisz Leszek Kachniarz sj. w związku z istniejącą umową dzierżawy. Maksymalna wartość weksla wynieść może 500 tys. zł.

Na dzień 31 grudnia 2018 r. nie zapłacone zobowiązania z tytuł Umowy wynosiły 0,5 tys. zł.

W dniu 21 kwietnia 2015 roku Spółka udzieliła poręczenia weksla in blanco wystawionego przez Amon na rzecz Przedsiębiorstwo Rolne Łukaszów w związku z istniejącą umową dzierżawy. Maksymalna wartość weksla wynieść może 900 tys. zł.

Na dzień 31 grudnia 2018 r. nie występowały zobowiązania z tytuł Umowy.

W dniu 29 czerwca 2018 roku Spółka udzieliła poręczenia za zobowiązania Amon Sp. z o.o. oraz Talia Sp. z o.o. z tytułu umów kredytu jakie obie spółki zawarły na podstawie umów kredytu z dnia 1 czerwca 2010 r. wraz z późniejszymi zmianami, a w szczególności zmianą z dnia 28 czerwca 2018 r. zmieniającą i ujednocającą te umowy kredytu (szerzej opisane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym w nocie 28). Poręczenie zostało udzielone do łącznej kwoty na obie spółki 6.700 tys. zł.

Polenergia Farma Wiatrowa Mycielín Sp. z o.o.

W dniu 2 kwietnia 2015 roku Spółka udzieliła warunkowego poręczenia na zobowiązania kredytowe FW Mycielín (szerzej opisane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym w nocie 28) z tym, że realizacja zobowiązań z tytułu poręczenia nie może nastąpić wcześniej lub inaczej niż zgodnie z oryginalnym harmonogramem spłat. Dodatkowo istnieją w umowie kredytowej zapisy, które pod pewnymi warunkami dopuszczają wyłączenie tej gwarancji na stałe przy czym warunki te nie zostały jeszcze spełnione.

Poręczenie wchodzi w życie w momencie zaistnienia określonych w umowie zdarzeń. Na dzień 31 grudnia 2018 roku zdarzenia te nie zaistniały i przez najbliższe dwa okresy odsetkowe poręczenie nie wejdzie w życie.

Poręczenie wygasa w dniu całkowitej spłaty zobowiązań z tytułu ww. kredytu.

Na dzień 30 czerwca 2016 roku zmaterializowały się warunki odnośnie do konieczności odłożenia gotówki na rachunku rezerwy obsługi długu w FW Mycielín. Gotówka została odłożona w wymaganej kwocie i z tego powodu do dnia 31 grudnia 2018 roku nie zostało aktywowane poręczenie rachunku rezerwy obsługi długu.

Grupa PEP – Farma Wiatrowa 3 Sp. z o.o.

W dniu 10 kwietnia 2014 roku na zlecenie Spółki, mBank S.A. wystawił gwarancję bankową na rzecz ENERGIA OPERATOR S.A. Gwarancja dotyczyła spłaty zobowiązań przez Grupę PEP - Farma Wiatrowa 3 Sp. z o.o. (FW3) z tytułu zawartej z ENERGIA OPERATOR S.A. umowy przyłączenia farmy do sieci. Gwarancja wygasła z dniem 31 grudnia 2015 roku.

W 2016 roku termin ważności gwarancji został przedłużony do dnia 15 lutego 2019 roku.

Kwota gwarancji maleje wraz z rozliczeniem kontraktu i na dzień 31 grudnia 2018 r. wynosi 699,2 tys. zł.

Dipol

W 4 kwartale 2017 r., w wyniku zakończenia procesu reprofilowania FW Dipol, podpisana została zmieniona umowa kredytu. W zmodyfikowanej dokumentacji utrzymane zostało poręczanie Polenergii S.A. do kwoty 6,3 mln zł, przy czym w samej dokumentacji Polenergia S.A. zastrzegła, że w opinii sponsora poręczenie to nie obowiązuje.

Polenergia Obrót S.A.

W dniu 30 maja 2017 roku Spółka podpisała ze spółką zależną Polenergia Obrót S.A. („POLO”) umowę o ustanowienie linii gwarancyjnej na rzecz kontrahentów POLO. Limit gwarancji wystawionych na podstawie ww. umowy wynosi 45 000 tys. PLN. Umowa została zawarta na czas nieokreślony.

W dniu 19 czerwca 2017 roku na podstawie umowy o linię gwarancyjną podpisaną przez Spółkę z Polenergią Obrót S.A. („POLO”), Spółka wystawiła gwarancję wykonania zobowiązań z kontraktów bieżących oraz przyszłych zawartych z EDF Trading Limited. Gwarancja została wystawiona z limitem 1 000 tys. EUR a jej ważność wygasa z w dniu 31 marca 2019 roku.

W dniu 21 listopada 2017 roku na podstawie umowy o linię gwarancyjną podpisaną przez Spółkę z Polenergią Obrót S.A. („POLO”), Spółka wystawiła gwarancję wykonania zobowiązań z kontraktów bieżących oraz przyszłych zawartych z PKN ORLEN S.A. Gwarancja została wystawiona na kwotę 5 000 tys. PLN, a jej ważność wygasa z w dniu 28 lutego 2019 roku.

W dniu 6 grudnia 2017 roku na podstawie umowy o linię gwarancyjną podpisaną przez Spółkę z Polenergią Obrót S.A. („POLO”), Spółka wystawiła gwarancję wykonania zobowiązań z kontraktów bieżących oraz przyszłych zawartych z ENEA TRADING SP. Z O.O. Gwarancja została wystawiona na kwotę 5 000 tys. PLN, a jej ważność wygasa z w dniu 29 lutego 2020 roku.

W dniu 27 września 2018 oraz 5 i 31 października 2018 roku na podstawie umowy o linię gwarancyjną podpisaną przez Spółkę z Polenergią Obrót S.A. („POLO”), Spółka wystawiła 3 gwarancje wykonania zobowiązań z kontraktów zawartych z CEZ a.s. Gwarancje zostały wystawione na łączną kwotę 4 000 tys. EUR, a ich ważność wygasa w dniu 31 stycznia 2020 roku.

W dniu 18 grudnia 2018 roku na podstawie umowy o linię gwarancyjną podpisaną przez Spółkę z Polenergią Obrót S.A. („POLO”), Spółka wystawiła gwarancję wykonania zobowiązań z kontraktów bieżących oraz przyszłych zawartych z AXPO. Gwarancja została wystawiona na kwotę 400 tys. EUR, a jej ważność wygasa 28 lutego 2020 roku.

29.2. Sprawy sądowe

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Spółka nie była stroną w żadnych sprawach sądowych.

29.3. Rozliczenia podatkowe

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności podlegające regulacjom (na przykład sprawy celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów administracyjnych, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i sankcji. Brak odniesienia do utrwalonych regulacji prawnych w Polsce powoduje występowanie w obowiązujących przepisach niejasności i niespójności. Często występujące różnice w opiniach co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno wewnątrz organów państwowych, jak i pomiędzy organami państwowymi i przedsiębiorstwami, powodują powstawanie obszarów niepewności i konfliktów. Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest znacząco wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym.

Rozliczenia podatkowe mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat, począwszy od końca roku, w którym nastąpiła zapłata podatku. W wyniku przeprowadzanych kontroli dotychczasowe rozliczenia podatkowe Spółki mogą zostać powiększone o dodatkowe zobowiązania podatkowe. Zdaniem Spółki na dzień 31 grudnia 2018 roku utworzono odpowiednie rezerwy na rozpoznane i policzalne ryzyko podatkowe.

29.4. Nakłady inwestycyjne

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Spółka planuje, że łączne nakłady inwestycyjne w 2019 roku na inwestycje kapitałowe (zarówno w formie nakładów na środki trwałe jak i dokapitalizowanie aktywów) w Spółce wyniosą około 43 milionów zł. Kwoty te przeznaczone będą głównie na rozwój projektów między innymi w obszarze morskiej i lądowej energetyki wiatrowej.

29.5. Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego

Spółka jest stroną umowy leasingu operacyjnego, dotyczącej wynajmu powierzchni biurowej. Łączne kwoty przyszłych minimalnych opłat leasingowych na dzień 31 grudnia 2018 roku przedstawia poniższa tabela:

Do roku	1 859
1 do 5 lat	2 478
Razem	4 337

30. Przychody ze sprzedaży

	Za okres 12 miesięcy zakończony		Za okres 3 miesięcy zakończony	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
przychody netto z projektów konsultacyjnych i doradczych	16 523	18 408	6 517	6 862
przychody netto z najmu	662	720	82	86
inne przychody	30	56	11	3
Przychody netto ze sprzedaży, razem	17 215	19 184	6 610	6 951

PODZIAŁ GEOGRAFICZNY PRZYCHODÓW

	Za okres 12 miesięcy zakończony		Za okres 3 miesięcy zakończony	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
- Polska	15 760	17 486	6 517	6 862
- Luksemburg	1 435	1 634	82	86
- Niemcy	20	64	11	3
Przychody, razem	17 215	19 184	6 610	6 951

31. Koszty według rodzaju

	Za okres 12 miesięcy zakończony		Za okres 3 miesięcy zakończony	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
amortyzacja	748	859	172	203
zużycie materiałów i energii	326	233	113	69
usługi obce	11 489	9 418	2 839	3 317
podatki i opłaty	1 694	362	185	98
wynagrodzenia	14 099	13 349	3 961	3 280
ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	1 498	1 655	300	345
pozostałe koszty rodzajowe	149	134	72	47
Koszty według rodzaju, razem	30 003	26 010	7 642	7 359
Koszty ogólnego zarządu (wielkość ujemna)	(17 209)	(11 118)	(4 260)	(3 912)
Razem koszt własny sprzedaży	12 794	14 892	3 382	3 447

32. Pozostałe przychody operacyjne

	Za okres 12 miesięcy zakończony		Za okres 3 miesięcy zakończony	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
- pozostałe, w tym:	12	44	10	44
- zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	1	44	-	44
- pozostałe	11	-	10	-
Pozostałe przychody operacyjne, razem	12	44	10	44

33. Pozostałe koszty operacyjne

	Za okres 12 miesięcy zakończony		Za okres 3 miesięcy zakończony	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
- odpisy aktualizujące wartość składników aktywów, w tym:	3 607	114	3 607	114
- należności	3 607	114	3 607	114
- pozostałe:	86	70	25	2
- darowizny	72	4	20	-
- strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	-	-	-	(1)
- pozostałe	14	66	5	3
Pozostałe koszty operacyjne, razem:	3 693	184	3 632	116

34. Przychody finansowe

	Za okres 12 miesięcy zakończony		Za okres 3 miesięcy zakończony	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
- przychody finansowe z tytułu dywidend i udziałów w zyskach	65 465	106 451	14 000	53 551
- przychody finansowe z tytułu odsetek od lokat i pożyczek	10 508	6 359	2 621	1 685
- odsetki - leasing finansowy	122	136	29	32
- różnice kursowe, w tym:	-	5	-	(7)
-zrealizowane	-	5	-	(7)
- pozostałe opłaty z tytułu poręczeń	1 909	2 096	482	507
- pozostałe *)	30 456	-	30 456	-
Przychody finansowe, razem	108 460	115 047	47 588	55 768

*) odwrócenie odpisu z tytułu utraty wartości udziałów w spółce Polenergia FW Mycielin Sp. z o.o. 29,3 mln oraz w spółce Grupa PEP - Biomasa Energetyczna Południe Sp. z o.o. 1,1 mln;

W przypadku udziałów w jednostce zależnej Polenergia Farma Wiatrowa Mycielin Sp. z o.o., Spółka zdecydowała o odwróceniu odpisów z tytułu utraty wartości zawiązanych w latach ubiegłych w kwocie 29,3 mln zł. Decyzja była konsekwencją zmian w otoczeniu regulacyjnym i rynkowym oraz związanej z nimi aktualizacji prognozy cen energii elektrycznej i zielonych certyfikatów. Wartość użytkowa inwestycji w spółkę zależną została oszacowana w oparciu o bieżącą wartość szacowanych przepływów pieniężnych dostępnych dla właścicieli kapitału własnego i obcego. Poziom stopy dyskontowej przyjęty w testach na dzień 31.12.2018 r. wynosił 6,97% (w 2017: 6,8%). Na bazie przygotowanych modeli wartość odzyskiwalna inwestycji na 31.12.2018 r. wynosiła 209,8 mln zł.

W okresie zakończonym 31 grudnia 2018 Spółka otrzymała dywidendy z następujących spółek:

Polenergia Dystrybucja Sp. z o.o.	5 462
Polenergia Elektrociepłownia Nowa Sarzyna Sp. z o.o.	60 003
Razem	65 465

35. Koszty finansowe

	Za okres 12 miesięcy zakończony		Za okres 3 miesięcy zakończony	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
- koszty finansowe z tytułu odsetek	583	1 949	27	375
- różnice kursowe, w tym:	4	-	(31)	-
-niezrealizowane	(25)	-	(57)	-
-zrealizowane	29	-	26	-
- prowizje i inne opłaty	33	39	7	8
- odpis aktualizujący wartość aktywów finansowych	87 177	185 901	34 498	54 871
- pozostałe *)	39 159	71	204	7
Koszty finansowe, razem	126 956	187 960	34 705	55 261

*) Z czego 38,9 mln stanowi wynik na sprzedaży 50% udziałów w MFW Bałtyk II Sp. z o.o. i MFW Bałtyk III Sp. z o.o.

W odniesieniu do udziałów, w stosunku do których, zidentyfikowano przesłanki do utraty wartości na dzień 31.12.2018 r., Spółka przeprowadziła na dzień bilansowy analizę obejmującą porównanie wartości udziałów z wartością aktywów netto jednostek powiązanych, bądź projekcjami finansowymi przygotowanymi dla testowanych biznesów.

W efekcie przeprowadzonych testów Spółka zdecydowała o dokonaniu odpisów na udziały w łącznej kwocie 51,5 mln zł. Odpisy zostały rozpoznane w głównej mierze w odniesieniu do następujących inwestycji:

- udziały w Grupa PEP Bioelektrownia 2 Sp. z o.o. Sp. k.
Spółka zdecydowała o ujęciu odpisu udziały na dzień 31.12.2018 na kwotę 21 mln zł. Podejmując decyzję o odpisie Zarząd wziął pod uwagę uwarunkowania rynkowe oraz ekonomiczne projektu. Wartość odzyskiwalna inwestycji odpowiadająca wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży na dzień 31.12.2018 roku wynosiła wg. szacunków Zarządu 0 zł. Wartość godziwa została oszacowana w oparciu o bieżącą wartość szacowanych przepływów pieniężnych dostępnych dla właścicieli kapitału własnego i obcego. Kluczowe założenia przyjęte w modelu obejmowały:
 - poziom przychodów ze sprzedaży energii (bazuje na trwającym 15 lat systemie wsparcia, a w późniejszym okresie - dostawy w oparciu o ceny rynkowe),
 - wolumen produkowanej energii (na stałym poziomie, z jednoczesnym uwzględnieniem remontów okresowych),
 - marża (w okresie obowiązywania systemu wsparcia - 51%, po jego zakończeniu - powyżej 35%).
 - stopa dyskontowa 6,97%.

- udziały w Polenergia Farma Wiatrowa Piekło sp. z o.o. oraz Polenergia Farma Wiatrowa 16 sp. z o.o. (Projekt Piekło).
Spółka zdecydowała o ujęciu odpisu udziały na dzień 31.12.2018 na łączną kwotę 10,2 mln zł. Podejmując decyzję o odpisie Zarząd wziął pod uwagę uwarunkowania rynkowe oraz ekonomiczne projektu. Wartość odzyskiwalna inwestycji odpowiadająca wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży na dzień 31.12.2018 roku wynosiła wg. szacunków Zarządu 0 zł. Wartość godziwa została oszacowana w oparciu o bieżącą wartość szacowanych przepływów pieniężnych dostępnych dla właścicieli kapitału własnego i obcego. Kluczowe założenia przyjęte w modelu obejmowały:
 - ceny energii (ścieżka hurtowych cen energii do 2021 roku bazuje na kwotowaniach kontraktów terminowych; po 2021 roku zakładana zmiana poziomu cen bazującą na dostępnych prognozach niezależnego doradcy biznesowego oraz analizie wewnętrznej Spółki),
 - wolumeny produkcji energii (wynikające ze zdolności wytwórczych oraz produktywności przyjętej na podstawie raportów wietrzności).
 - stopa dyskontowa 8,18%.

- udziały w Grupa PEP – Biomasa Energetyczna Południe, Polenergia Biomasa Energetyczna Północ i Polenergia Biomasa Energetyczna Wschód
W ciągu 2018 roku Spółka podjęła decyzję o dokonaniu odpisu na udziały w kwocie 18,6 mln zł. Podejmując decyzję o odpisie Zarząd wziął pod uwagę zmiany w otoczeniu regulacyjnym wynikające z przyjętej nowelizacji ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz sytuację biznesową i ekonomiczną segmentu biomasy. Wartość odzyskiwalna aktywów została określona jako ich wartości godziwa pomniejszona o koszty doprowadzenia do sprzedaży. Podjęta decyzja była konsekwencją zmian w otoczeniu regulacyjnym wynikających z przyjętej nowelizacji ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz sytuacji biznesowej i ekonomicznej segmentu biomasy.

W okresie zakończonym 31 grudnia 2018 roku dokonano odpisów z tytułu utraty wartości pożyczki udzielonej w 2018 roku oraz odsetek naliczonych z tytułu pożyczek udzielonych do Spółki Interpep Sp. z o.o. w łącznej kwocie 35,7 mln zł.

36. Przepływy środków pieniężnych

Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej - inne wpływy	Za okres 12 miesięcy zakończony	
	31.12.2018	31.12.2017
Wpływ z weksli	19 972	-
Razem	19 972	-

Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej - inne wpływy z aktywów finansowych	Za okres 12 miesięcy zakończony	
	31.12.2018	31.12.2017
Zwrot dopłat do kapitału	7 899	10 347
Razem	7 899	10 347

Środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania	Za okres 12 miesięcy zakończony	
	31.12.2018	31.12.2017
środki ZFŚS	5	20
Razem	5	20

Przyczyny występowania różnic pomiędzy bilansowymi zmianami niektórych pozycji oraz zmianami wynikającymi z rachunku przepływów pieniężnych

Należności:	Za okres 12 miesięcy zakończony	
	31.12.2018	31.12.2017
Bilansowa zmiana stanu należności długoterminowych i krótkoterminowych netto	(5 026)	8 543
Zmiana stanu należności z tytułu sprzedaży aktywów finansowych	7 165	-
Zmiana stanu należności w rachunku przepływów pieniężnych	2 139	8 543

Zobowiązania:	Za okres 12 miesięcy zakończony	
	31.12.2018	31.12.2017
Bilansowa zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	(33)	1 531
Zmiana stanu z tytułu leasingu finansowego	343	293
Zmiana stanu zobowiązań w rachunku przepływów pieniężnych	310	1 824

37. Zadłużenie

Zobowiązania z tytułu zadłużenia obejmują głównie pożyczki i leasing finansowy. Zobowiązania z tytułu zadłużenia są ujmowane początkowo według wartości godziwej, pomniejszonej o koszty transakcyjne związane z uzyskaniem finansowania. Po początkowym ujęciu zobowiązania finansowe wycenia się w zamortyzowanym koszcie przy użyciu efektywnej stopy procentowej. Koszty finansowe odnoszone są do wyniku finansowego w ciężar kosztów finansowych z wyjątkiem kosztów, które dotyczą finansowania wytworzenia środków trwałych (zgodnie z polityką w nocy 11.7).

Za okres zakończony 31.12.2018	Pożyczki	Leasing finansowy	Razem
Stan na początek okresu	42 295	372	42 667
Wpływy z tytułu zaciągniętego zadłużenia otrzymane finansowanie	-	298	298
Naliczenie odsetek	508	45	553
Płatności z tytułu zadłużenia	-	(388)	(388)
splaty kapitału	-	(343)	(343)
odsetki zapłacone	-	(45)	(45)
Pozostałe zmiany niepieniężne	(42 803)	-	(42 803)
Stan na koniec okresu	-	327	327

Za okres zakończony 31.12.2017	Pożyczki	Leasing finansowy	Razem
Stan na początek okresu	70 386	562	70 948
Wpływy z tytułu zaciągniętego zadłużenia otrzymane finansowanie	-	101	101
Naliczenie odsetek	1 909	40	1 949
Płatności z tytułu zadłużenia	-	(331)	(331)
splaty kapitału	-	(291)	(291)
odsetki zapłacone	-	(40)	(40)
Pozostałe zmiany niepieniężne	(30 000)	-	(30 000)
Stan na koniec okresu	42 295	372	42 667

Pozostałe zmiany niepieniężne dotyczą potrącenia pożyczki od jednostki powiązanej w ramach wypłaty dywidendy od tej jednostki.

38. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Instrumenty finansowe będące w posiadaniu lub wyemitowane przez Spółkę mogą powodować wystąpienie jednego lub kilku rodzajów znaczącego ryzyka.

Do głównych instrumentów finansowych, z których korzysta Spółka, należą środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe. Głównym celem tych instrumentów finansowych jest pozyskanie środków finansowych na działalność Spółki. Spółka posiada też inne instrumenty finansowe, takie jak należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług, które powstają bezpośrednio w toku prowadzonej przez nią działalności.

Główne rodzaje ryzyka wynikające z instrumentów finansowych Spółki obejmują ryzyko stopy procentowej, ryzyko walutowe, ryzyko kredytowe oraz ryzyko związane z płynnością. Zarząd weryfikuje i uzgadnia zasady zarządzania każdym z tych rodzajów ryzyka – zasady te zostały w skrócie omówione poniżej. Spółka monitoruje również ryzyko cen rynkowych dotyczące wszystkich posiadanych przez nią instrumentów finansowych.

38.1. Ryzyko stopy procentowej

Narażenie Spółki na ryzyko wywołane zmianami stóp procentowych dotyczy przede wszystkim długoterminowych zobowiązań finansowych oraz pożyczek udzielonych.

Okres zakończony dnia 31 grudnia 2018	Zwiększenie/zmniejszenie o punkty procentowe	Wpływ na wynik finansowy brutto w okresie kolejnych 12 miesięcy w tysiącach złotych
WIBOR 3M	1%	1 382
WIBOR 3M	-1%	(1 382)

Spółka nie stosuje zabezpieczeń za pomocą pochodnych instrumentów finansowych.

38.2. Ryzyko walutowe

Ryzyko walutowe w Spółce jest bardzo nieznaczne z uwagi na fakt, że tylko nieistotne transakcje są zawierane w walucie obcej. Spółka nie ma znaczącej otwartej pozycji walutowej w bilansie. Jednocześnie większość przychodów i kosztów Spółki jest realizowana w złotych polskich.

38.3. Ryzyko kredytowe

Spółka zawiera transakcje wyłącznie z renomowanymi firmami o dobrej zdolności kredytowej. Wszyscy klienci, którzy pragną korzystać z kredytów kupieckich, poddawani są procedurom szczegółowej weryfikacji. Ponadto, dzięki bieżącemu monitorowaniu stanów należności, narażenie Spółki na ryzyko nieściągalnych należności jest nieznaczne.

W odniesieniu do innych aktywów finansowych Spółki, takich jak środki pieniężne i ich ekwiwalenty, ryzyko kredytowe Spółki powstaje w wyniku niemożności dokonania zapłaty przez drugą stronę umowy, a maksymalna ekspozycja na to ryzyko równa jest wartości bilansowej tych instrumentów. Spółka zawiera transakcje obrotu instrumentami finansowymi wyłącznie z renomowanymi instytucjami finansowymi.

W Spółce nie występują istotne koncentracje ryzyka kredytowego.

38.4. Ryzyko związane z płynnością

Spółka monitoruje ryzyko braku funduszy przy pomocy narzędzia okresowego planowania płynności. Narzędzie to uwzględnia terminy wymagalności/zapadalności zarówno inwestycji jak i aktywów finansowych (np. należności, pozostałych aktywów finansowych) oraz prognozowane przepływy pieniężne z działalności operacyjnej.

Celem Spółki jest utrzymanie równowagi pomiędzy ciągłością a elastycznością finansowania, poprzez korzystanie z rozmaitych źródeł finansowania, takich jak kredyty w rachunku bieżącym, kredyty bankowe, obligacje, akcje uprzywilejowane, umowy leasingu finansowego oraz umowy dzierżawy z opcją zakupu. Ponadto, ryzyko płynności obejmuje udzielone przez Spółkę gwarancje i poręczenia szerzej opisane w nocie 29.1.

Tabela poniżej przedstawia zobowiązania finansowe Spółki (za wyjątkiem udzielonych gwarancji i poręczeń opisanych w nocie 29.1.) na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz na dzień 31 grudnia 2017 roku wg daty zapadalności na podstawie umownych niezdyktowanych płatności.

31.12.2018	Poniżej 3 miesiący	Od 3 do 12 miesiący	Od 1 roku do 5 lat	Razem
Pozostałe zobowiązania	10 260	-	280	10 540
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	760	-	-	760

31.12.2017	Poniżej 3 miesiący	Od 3 do 12 miesiący	Od 1 roku do 5 lat	Razem
Oprocentowane kredyty i pożyczki	338	1 033	42 746	44 117
Pozostałe zobowiązania	1 283	-	8 167	9 450
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	1 883	-	-	1 883

39. Instrumenty finansowe

39.1. Udzielone pożyczki

Spółka udzieliła następujące pożyczki:

Stan na dzień 31.12.2018

Pożyczkobiorca	Data udzielenia	Saldo pożyczki	Oprocentowanie	Termin rozpoczęcia spłat
Polenergia Farma Wiatrowa Szymankowo Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (dawniej PEPINO Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością)	01.02.2016	4 135	Wibor 3M plus 4,5%	Po rozpoczęciu przez Pożyczkobiorcę działalności gospodarczej, nie wcześniej niż 1.01.2020
Inwestycje Rolne Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	10.12.2014	80	Wibor 3M plus 2%	31.12.2020
Inwestycje Rolne Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	20.03.2015	533	Wibor 3M plus 2,28%	31.12.2020
Inwestycje Rolne Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	24.06.2016	326	Wibor 3M plus 2,28%	31.12.2020
Polenergia Dystrybucja Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	20.11.2014	1 157	stała 8,12%	spłata jednorazowa 31.12.2026
Mecury Energia Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Spółka komandytowa	01.12.2006	4 500	Wibor 3M plus 2,21 %	31.12.2021
Polenergia Obrót S.A.	21.05.2018	3 000	Wibor 3M plus 3,22 %	31.12.2019
Pozostałe	26.03.2013	9	Wibor 3M plus 2%	Na pierwsze wezwanie Pożyczkodawcy
		13 740		

Stan na dzień 31.12.2017

Pożyczkobiorca	Data udzielenia	Saldo pożyczki	Oprocentowanie	Termin rozpoczęcia spłat
Polenergia Farma Wiatrowa Szymankowo Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (dawniej PEPINO Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością)	01.02.2016	3 968	Wbor 3M plus 4,5%	Po rozpoczęciu przez Pożyczkobiorcę działalności gospodarczej, nie wcześniej niż 1.01.2020
Inwestycje Rolne Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	10.12.2014	77	Wbor 3M plus 2%	31.12.2020
Inwestycje Rolne Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	20.03.2015	511	Wbor 3M plus 2,28%	31.12.2020
Inwestycje Rolne Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	24.06.2016	313	Wbor 3M plus 2,28%	31.12.2020
Polenergia Dystrybucja Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	20.11.2014	919	stała 8,12%	spłata jednorazowa 31.12.2026
Mecury Energia Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Spółka komandytowa	01.12.2006	6 500	Wbor 3M plus 2,21 %	31.12.2021
Pozostałe	26.03.2013 03.02.2015	59	Wbor 3M plus 2%	Na pierwsze wezwanie Pożyczkodawcy
		12 347		

39.2. Aktywa finansowe

W okresie zakończonym 31 grudnia 2018 roku nastąpiły następujące podwyższenia kapitału i zwroty dopłat w spółkach zależnych:

Spółka	Podwyższenie kapitału	Zwrot dopłat do kapitału	Sprzedż udziałów
konsolidowane * Mercury Energia Sp. z o.o. i Wspólnicy Sp.K. - outsourcing energetyczny	-	-	-
Polenergia Bioelektrownia 2 Sp. z o.o Spółka Kom. - bioelektrownie własne	20 950	-	-
Polenergia PEP FW 23 Sp. z o.o.	3 266	1 500	-
Polenergia FW Pieko Sp. z o.o.	180	-	-
Polenergia PEP FW 17 Sp. z o.o.	762	-	-
Polenergia FW 22 Sp. z o.o.	1 700	-	-
Polenergia FW Krzywa Sp. z o.o.	24	-	-
Polenergia FW Szymankowo Sp. z o.o.	2 995	-	-
Polenergia FW Dębice/Kostomłoty Sp. z o.o.	2 535	-	-
Polenergia FW Bądecz Sp. z o.o.	1 780	-	-
Polenergia FW 3 Sp. z o.o.	9 200	-	-
Polenergia FW Grabowo Sp. z o.o.	100	-	-
Polenergia Bałtyk I S.A.	3 000	-	-
MFW Bałtyk II Sp. z o.o. (Polenergia Bałtyk II Sp. z o.o.)	10 370	60	42 056
MFW Bałtyk III Sp. z o.o. (Polenergia Bałtyk III Sp. z o.o.)	13 170	635	112 648
Polenergia PEP Biomasa Energetyczna Południe Sp. z o.o.	-	4 750	-
Energopep Sp. z o.o.	18	-	-
Polenergia Elektrownia Mercury Sp. z o.o.	15	-	-
Polenergia Bioelektrownia 2 Sp. z o.o.	15	-	-
Grupa PEP Projekty Energetyczne 1 Sp. z o.o.	30	-	-
Polenergia Obrót 2 Sp. z o.o.	110	-	-
Razem	70 220	6 945	154 704

39.3. Ryzyko stopy procentowej

W poniższej tabeli przedstawiona została wartość bilansowa instrumentów finansowych Spółki narażonych na ryzyko stopy procentowej, w podziale na poszczególne kategorie wiekowe.

31.12.2018

RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ							
Oprocentowanie zmienne	<1rok	1-2 lat	2-3 lat	3-4 lat	4-5 lat	>5 lat	Ogółem
Oprocentowane pożyczki udzielone	3 000	947	4 500	-	-	5 293	13 740
Oprocentowanie stałe	<1rok	1-2 lat	2-3 lat	3-4 lat	4-5 lat	>5 lat	Ogółem
Aktywa gotówkowe	208 555	-	-	-	-	-	208 555
Leasing finansowy	318	333	350	367	385	769	2 522

31.12.2017

RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ							
Oprocentowanie zmienne	<1rok	1-2 lat	2-3 lat	3-4 lat	4-5 lat	>5 lat	Ogółem
Oprocentowane pożyczki udzielone	-	-	960	6 500	-	4 887	12 347
Oprocentowane pożyczki otrzymane	-	42 295	-	-	-	-	42 295
Oprocentowanie stałe	<1rok	1-2 lat	2-3 lat	3-4 lat	4-5 lat	>5 lat	Ogółem
Aktywa gotówkowe	168 096	-	-	-	-	-	168 096
Wyemitowane weksle	19 246	-	-	-	-	-	19 246
Leasing finansowy	303	318	333	350	367	1 179	2 850

Oprocentowanie instrumentów finansowych o zmiennym oprocentowaniu jest aktualizowane w okresach poniżej jednego roku. Pozostałe instrumenty finansowe Spółki, które nie zostały ujęte w powyższych tabelach, nie są oprocentowane i w związku z tym nie podlegają ryzyku stopy procentowej.

40. Zarządzanie kapitałem

Głównym celem zarządzania kapitałem Spółki jest utrzymanie dobrego ratingu kredytowego i bezpiecznych wskaźników kapitałowych, które wspierałyby działalność operacyjną Spółki i zwiększały wartość dla jej akcjonariuszy.

Spółka zarządza strukturą kapitałową i w wyniku zmian warunków ekonomicznych wprowadza do niej zmiany. W celu utrzymania lub skorygowania struktury kapitałowej, Spółka może zmienić wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy, zwrócić kapitał akcjonariuszom lub wyemitować nowe akcje. W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2018 roku i 31 grudnia 2017 roku nie wprowadzono żadnych zmian do celów, zasad i procesów obowiązujących w tym obszarze.

Spółka monitoruje stan kapitałów stosując wskaźnik dźwigni, który jest liczony jako stosunek zadłużenia netto do sumy kapitałów powiększonych o zadłużenie netto. Do zadłużenia netto Spółka wlicza oprocentowane kredyty i pożyczki, pomniejszone o środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych.

	31.12.2018	31.12.2017
Oprocentowane kredyty i pożyczki	-	42 295
Minus środki pieniężne i ich ekwiwalenty	(208 555)	(168 096)
Zadłużenie netto	(208 555)	(125 801)
Kapitał własny	1 074 139	1 118 067
Kapitał razem	1 074 139	1 118 067
Kapitał i zadłużenie netto	865 584	992 266
Wskaźnik dźwigni	-24%	-13%

41. Informacje dotyczące znaczących transakcji z podmiotami powiązаныmi

Znaczące transakcje Spółki z podmiotami powiązаныmi w poszczególnych okresach zaprezentowane są w poniższej tabeli:

31.12.2018	Sprzedaż podmiotom powiązаныm	Koszty finansowe	Przychody finansowe	Należności od podmiotów powiązаныch
Podmioty, nad którymi Spółka sprawuje kontrolę lub znaczący wpływ:				
Mercury Energia Sp. z o.o. i Wspólnicy, Spółka komandytowa	226	-	212	49
Polenergia Biomasa Energetyczna Północ Sp. z o.o.(GRUPA PEP-Biomasa Energetyczna Północ Spółka z o.o.)	603	-	-	105
Polenergia Biomasa Energetyczna Wschód Sp. z o.o.(GRUPA PEP-Biomasa Energetyczna Wschód Spółka z o.o.)	543	-	-	277
GRUPA PEP-Bioelektrownia 2 Sp. z o.o., Spółka komandytowa	793	-	778	-
Polenergia Farma Wiatrowa 1 Sp. z o.o.(GRUPA PEP-Farma Wiatrowa 1 Sp. z o.o.)	899	-	-	382
Polenergia Farma Wiatrowa 3 Sp. z o.o.(GRUPA PEP-Farma Wiatrowa 3 Sp. z o.o.)	362	-	-	435
Polenergia Farma Wiatrowa 4 Sp. z o.o.(GRUPA PEP-Farma Wiatrowa 4 Sp. z o.o.)	987	-	-	591
Polenergia Farma Wiatrowa 6 Sp. z o.o.(GRUPA PEP-Farma Wiatrowa 6 Sp. z o.o.)	653	-	-	250
Polenergia Farma Wiatrowa Grabowo Sp. z o.o. (Grupa PEP Farma Wiatrowa 8 Sp. z o.o.)	84	-	-	130
Amon Sp. z o.o.	314	-	-	216
Polenergia Farma Wiatrowa 22 Sp. z o.o. (GRUPA PEP-Farma Wiatrowa 22 Sp. z o.o.)	944	-	-	-
Polenergia Farma Wiatrowa Piekło Sp. z o.o. (GRUPA PEP-Farma Wiatrowa Piekło Sp. z o.o.)	401	-	-	439
Dipol Spółka z o.o.	522	-	-	130
Polenergia Farma Wiatrowa Rudniki Sp. z o.o. (Grupa PEP – Farma Wiatrowa 21 Sp. z o.o.)	282	-	-	276
Polenergia Farma Wiatrowa 17 Sp. z o.o. (GRUPA PEP-Farma Wiatrowa 17 Sp. z o.o.)	372	-	-	367
Polenergia Farma Wiatrowa 16 Sp. z o.o. (GRUPA PEP-Farma Wiatrowa 16 Sp. z o.o.)	162	-	-	194
Polenergia Farma Wiatrowa Szymankowo Sp. z o.o (Pepino Sp. z o.o.)	370	-	167	398
Polenergia Farma Wiatrowa 23 Sp. z o.o. (GRUPA PEP-Farma Wiatrowa 23 Sp. z o.o.)	283	-	-	52
Talia Sp. z o.o.	248	-	-	151
Polenergia Farma Wiatrowa Dębice/ Kostomłoty Sp. z o.o (GRUPA PEP-Farma Wiatrowa Dębice/Kostomłoty Sp. z o.o.)	279	-	-	323
Polenergia Farma Wiatrowa Mycielín Sp. z o.o. (GRUPA PEP-Farma Wiatrowa Mycielín Sp. z o.o.)	938	-	-	550
Polenergia Farma Wiatrowa Bądecz Sp. z o.o.(GRUPA PEP-Farma Bądecz Sp. z o.o.)	108	-	-	157
Polenergia Kogeneracja Sp. z o.o.	703	-	-	62
Polenergia Bałtyk I S.A.	113	-	-	247
MFW Bałtyk II Sp. z o.o. (Polenergia Bałtyk II Sp. z o.o.)	964	-	-	1 158
MF-W Bałtyk III Sp. z o.o. (Polenergia Bałtyk III Sp. z o.o.)	1 040	-	-	1 205
Polenergia Dystrybucja Sp. z o.o.	1 726	-	238	275
Polenergia Elektrociepłownia Nowa Sarzyna Sp. z o.o.	822	507	-	129
Polenergia Ubrot S.A.	1 320	-	329	291
Polenergia Elektrownia Północ Sp. z o.o.	141	-	-	166
Kulczyk Holding S. a r. l.(Polenergia Holding S. a r. l.)	1 012	-	-	154
Polenergia International S. a r. l.	423	-	-	706
PPG Pipeline Projektgesellschaft mbH	20	-	-	25
Polenergia Usługi Sp. z o.o.	110	-	-	15
Pozostałe	281	-	-	281
Razem	19 048	507	1 724	10 186

31.12.2017	Sprzedaż podmiotom powiązanym	Koszty finansowe	Przychody finansowe	Należności od podmiotów powiązanych
Podmioty, nad którymi Spółka sprawuje kontrolę lub znaczący wpływ:				
Mercury Energia Sp. z o.o. i Wspólnicy, Spółka komandytowa	190	-	292	31
Polenergia Biomasa Energetyczna Północ Sp. z o.o. (GRUPA PEP-Biomasa Energetyczna Północ Spółka z o.o.)	476	-	-	82
GRUPA PEP-Biomasa Energetyczna Południe Spółka z o.o.	485	-	-	131
GRUPA PEP-Biomasa Energetyczna Wschód Spółka z o.o.	465	-	-	158
GRUPA PEP-Bioelektrownia 2 Sp. z o.o., Spółka komandytowa	1 072	-	1 236	1 084
GRUPA PEP-Farma Wiatrowa 1 Sp. z o.o.	1 328	-	-	513
GRUPA PEP-Farma Wiatrowa 3 Sp. z o.o.	361	-	-	431
GRUPA PEP-Farma Wiatrowa 4 Sp. z o.o.	1 415	-	-	718
GRUPA PEP-Farma Wiatrowa 6 Sp. z o.o.	930	-	-	292
Polenergia Farma Wiatrowa Grabowo Sp. z o.o. (Grupa PEP Farma Wiatrowa 8 Sp. z o.o.)	287	-	-	328
Grupa PEP Obrót 2 Sp. z o.o.	305	-	-	6
Amon Sp. z o.o.	451	-	-	740
Polenergia Farma Wiatrowa Piekło Sp. z o.o. (GRUPA PEP-Farma Wiatrowa Piekło Sp. z o.o.)	245	-	-	271
Dipol Spółka z o.o.	514	-	-	109
Polenergia Farma Wiatrowa Szymankowo Sp. z o.o. (Pepino Sp. z o.o.)	156	-	168	174
Talia Sp. z o.o.	380	-	-	590
Polenergia Farma Wiatrowa Dębice/ Kostłomity Sp. z o.o. (GRUPA PEP-Farma Wiatrowa Dębice/Kostłomity Sp. z o.o.)	246	-	-	271
Polenergia Farma Wiatrowa Mycielin Sp. z o.o. (GRUPA PEP-Farma Wiatrowa Mycielin Sp. z o.o.)	1 077	-	-	546
Polenergia Farma Wiatrowa Bądecz Sp. z o.o. (GRUPA PEP-Farma Bądecz Sp. z o.o.)	251	-	-	276
Polenergia Kogeneracja Sp. z o.o.	911	-	-	142
Polenergia Bałtyk I S.A.	103	-	-	112
Polenergia Bałtyk II Sp. z o.o.	796	-	-	805
Polenergia Bałtyk III Sp. z o.o.	748	-	-	736
Polenergia Dystrybucja Sp. z o.o.	2 279	-	189	393
Polenergia Elektrociepłownia Nowa Sarzyna Sp. z o.o.	1 003	1 909	-	51
Polenergia Obrót S.A.	814	-	-	118
Polenergia Elektrownia Północ Sp. z o.o.	199	-	-	274
Polskie Biogazownie S.A.	47	-	-	114
Polenergia Biogaz Sp. z o.o.	108	-	-	15
Polenergia Holding S. a r. l.	268	-	-	(20)
Polenergia International S. a r. l.	1 365	-	-	1 181
PPG Pipeline Projektgesellschaft mbH	64	-	-	97
Polenergia Usługi Sp. z o.o.	126	-	-	21
Mansa Investments Sp. z o.o.	15	-	-	2
Pozostałe	1742	-	-	1921
Razem	21 222	1 909	1 885	12 713

Udziały i udzielone pożyczki do podmiotów powiązanych zaprezentowano w nocie 17.

Otrzymane pożyczki od podmiotów powiązanych zaprezentowano w nocie 26.

Wszystkie transakcje z jednostkami powiązanymi zostały zawarte na warunkach rynkowych.

Jednostką powiązaną sprawującą kontrolę nad Spółką jest Mansa Investments. Jednostką najwyższego szczebla konsolidującą Grupę jest Kulczyk Holding Sarl z siedzibą w Luksemburgu.

Ostateczną jednostką dominującą sprawującą kontrolę nad Grupą jest pani Dominika Kulczyk.

42. Zatrudnienie

Na dzień 31 grudnia 2018 i 31 grudnia 2017 roku zatrudnienie w Spółce w podziale na grupy zawodowe pracowników kształtowało się następująco:

	31.12.2018	31.12.2017
Zarząd jednostki dominującej	3	3
Pracownicy jednostki dominującej *)	53	49
Razem zatrudnieni	56	52

*) uwzględniono osoby przebywające na urloпах macierzyńskich

43. Informacja o łącznej wartości wynagrodzeń i nagród (w pieniądzu i w naturze), wypłaconych osobom zarządzającym i nadzorującym Spółkę

W latach 2018 i 2017 wynagrodzenie dla Członków Zarządu wyniosło:

	31.12.2018	31.12.2017
Jacek Głowacki	1 106	864
Bartłomiej Dujczyński	1 567	1 293
Michał Michalski	1 332	792
Robert Nowak	325	-
Jacek Suchenek	444	-
Razem	4 774	2 949

Określeni członkowie Zarządu są stroną wzajemnej umowy dotyczącej wypowiedzenia stosunku pracy w okresie następnych 3-12 miesięcy. W przypadku rezygnacji ze stanowiska przez określonego członka Zarządu Spółka zobowiązana jest do wypłaty odprawy w wysokości 30%-100% wynagrodzenia otrzymywanego przez członka Zarządu w okresie ostatnich 12 miesięcy.

W latach 2018 i 2017 wynagrodzenie dla Członków Rady Nadzorczej wyniosło:

	31.12.2018	31.12.2017
Tomasz Mikołajczak	29	54
Mariusz Nowak	19	36
Łukasz Rędziniak	19	36
Dawid Jakubowicz	19	36
Dominik Libicki	19	36
Orest Nazaruk	36	36
Arkadiusz Jastrzębski	36	36
Brian Bode	36	36
Dagmara Gorzelana	20	36
Razem	233	342

44. Transakcje z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki, ich małżonkami, rodzeństwem, wstępnymi, zstępnymi lub innymi bliskimi im osobami

W okresie zakończonym 31 grudnia 2018 roku nie było żadnych transakcji z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej.

45. Informacje o wynagrodzeniu biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Poniższa tabela przedstawia wynagrodzenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych wypłacone lub należne za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku i dnia 31 grudnia 2017 roku w podziale na rodzaje usług:

Rodzaj usługi	31.12.2018	31.12.2017
Badanie i przegląd sprawozdania finansowego	164	164

46. Informacja o znaczących zdarzeniach, jakie nastąpiły po dniu bilansowym

Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego, to znaczy do dnia 4 marca 2019 roku, nie wystąpiły zdarzenia, które nie zostały ujęte w księgach rachunkowych okresu sprawozdawczego.